

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telefonică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Conferența din București.

Scrisoarea a 15-a dela corespondentul nostru din București.

Abia au trecut nici cinci săptămâni, de când Regele României a poruncit mobilizarea armatei române și trecerea ei în Bulgaria. Scopul a fost pe deoparte să silească pe Bulgaria să lase României fășia de țară din partea de meazăzi a Dobrogei neapărate, așa dupăcum se hotărise încă din anul 1878, dar nu s'a făcut, apoi să silească țările balcanice la pace și să împedecă Bulgaria de-a se mări prea tare. Căci ținta Bulgariei a fost să stăpânească ea Macedonia întreagă și apoi astfel întărită să atace România și Sârbia. Atacul acesta era dorit și de Austro-Ungaria, dar mai ales de cei din Pesta, cari ar vrea să vadă Sârbia și România micșorată cât mai mult, *ca să poată sugruma în dragă voie pe Românii, Sârbii și Croații din Transilvania, Ungaria, Croația și Slavonia.*

Planul mișelesc dela Pesta a fost însă zdrobit. Regele României și guvernul ei s'a scuturat de alianța cu Austro-Ungaria și cu toate că gazetele din Viena — cele din Pesta nu le bagă nimeni în seamă, căci Ungaria nu le stat cu drepturi externe — amenințau și se văicărau, armata română a fost mobilizată, a trecut Dunărea și în timp scurt, Bulgaria a fost silită să înceteze războiul și să se învoească să trimită delegații de pace la București. Aici au venit și delegații Sârbiei, Greciei și Muntenegrului și în timp de *opt zile* pacea a fost încheiată.

Lucrul n'a fost de loc ușor. Grecia și Sârbia, cu drept cuvânt înverșunate împotriva aliatului lor de ieri, pe care l-au ajutat cu armatele lor la Ceatalgea, Adrianopol și Bulair în peninzula Galipoli, s'a dovedit de o rea credință ne mai pomenită în istorie. Imbătută de izbânzile ieftine împotriva Turcilor cu totul nepregătiți, Bulgaria a crezut că Sârbia și Grecia au armate tot ca Turcii, se vor îngrozi numai decât de gălăgia bulgărească și vor lăsa Bulgariei și ținuturile ocupate de armatele grecești și sârbești. Ear față de România, Bulgaria a fost de o obraznicie, pe care nu și-o poate permite nici o Mare Putere.

Bulgarii s'au înșelat rău față de România, ca și față de Sârbia și Grecia. Armatele Sârbiei și Greciei i-au bătut pe Bulgari în toate luptele, dovedind astfel, că unor armate bune nu se pot împotrivi. Sârbii au intrat chiar în Bulgaria, ear armata grecească a ajuns la granița de meazăzi a Bulgariei. Pe de altă parte armata română a ocupat ținutul

Turtucaia—Silistra—Dobrici—Balcic și a pătruns până 'n apropierea Sofiei.

Nu e deci mirare, că Sârbii și Grecii voiau să zdohească Bulgaria cu totul, numai România a rămas pelângă cererea ei cea dintâiu: îndreptarea graniței dobrogene. Dar România nu voia moartea păcătosului, de aceea delegații români au stăruit cu toată puterea pe lângă cei sârbi și greci, ca să-și mai modereze (micșoreze) și ei cererile lor.

Glasul Românii a fost ascultat de toți: Grecii s'au învoit, ca și Bulgaria să aibă o parte mare la coastele Mării-Egeice, Sârbii au lăsat o parte din ținutul dintre râurile Vardar și Struma Bulgarilor. Așa că după tratatul de pace, Grecia rămâne cu Saionicul, Macedonia de meazăzi până la orașul Florina, nu departe de Monastir (Bitolia), înspre răsărit până la râul Carasu (apa neagră), unde primește orașele Cavala, Drama și Seres. Sârbia rămâne cu întreaga Macedonia dela râul Vardar spre apus până la granița Albaniei, dela Vardar spre răsărit ținutul în care se află orașele Coceana, Istip și Radoviște, spre meazăzi până la orașul Ghevgheli. Bulgariei îi rămâne o parte mică din Macedonia, apoi Tracia până la Marea-Egeică. Muntenegru a rămas să se înțeleagă cu Sârbia, cât are să ia din Novi-Basar și așa numita Sârbia-veche (la meazănoapte de Macedonia).

S'a mai vorbit, ca Bulgarii rămași sub stăpânirea grecească și Grecii de sub stăpânirea bulgărească să-și păstreze fiecare școalele și bisericile lor naționale. Sârbia nu vrea să recunoască Bulgarii în Macedonia. Bulgarii declară, că atunci nici ei nu vor recunoaște Grecii în Tracia. Aceasta însă n'are a face cu tratatul de pace.

În privința *Românilor* împărțiți acum sub stăpânirea bulgară, greacă și sârbă s'au învoit *toți delegații să li se recunoască dreptul să aibă bisericile și școlile lor naționale românești.*

Ispravă mare făcută la București este de-a se mulțumi numai *României*, care a știut să împace și pe foștii aliați și a știut să învingă și svârcolirile Austro-Ungariei, care voia să zădărnicească munca de împăciuire a României.

Eată, ce a zis unul dintre cei mai de frunte delegați străini din București către redactorul unei gazete române:

„Mă felicitați, că am încheiat pacea? Trebuie eu să felicit România pentru marile ei triumf. Mulțumită României, am reușit noi state mici să facem în mai puțin ca zece zile ceea ce n'au putut să facă Marile Puteri în cinci luni la Londra.

„Noi, state mici, am dovedit prin aceasta, că suntem destul de coapte, ca să ne putem lipsi de supravegherea Marilor Pu-

teri și să ducem o viață de neatârnată politică. Acesta e rezultatul, marele rezultat al conferinței dela București. Pacea dela București este definitivă (isprăvită) și ea va fi ratificată (recunoscută de guvernele și camerele statelor, cari au fost reprezentate la conferință), ceea ce n'a fost pacea dela Londra (între Turcia și foștii aliați), care vedeți bine, că n'a fost ratificată și care prin aceea face acum Turcia a fost nesocotită.

„Are de ce să fie mândră România și înțeleptul ei Rege!”

* * *

In cele două ședințe de Joi (7 August n.) s'a hotărât încheierea unui armistițiu pe timp nehotărât. Toate armatele se vor retrage la granița țărilor lor, unde vor sta până se va începe demobilizarea.

Orice cerere de despăgubiri de război a fost respinsă din partea Bulgarilor.

În ședința de Vineri dl. Maiorescu a adus la cunoștința conferinței, că Austro-Ungaria și Rusia vreau revizuirea tractatului; anume Austro-Ungaria vrea, că Sârbia să lase Bulgariei orașele Istip, Coceana și Radoviște, ear Rusia cere, ca Grecia să lase Bulgariei Cavala. Anglia încă s'a declarat pentru revizuirea tractatului, dacă aceasta revizuire o vor cere *toate* Puterile-Mari.

Se pare însă, că din toate cererile de revizuire nu se va alege nimic, mai ales, că Franța a declarat, că ea nu vrea revizuire și oricine poate vedea, că Austro-Ungaria lucrează tot din ură contra Sârbiei și cu dorința de a-și câștiga Bulgaria de partea ei, desigur împotriva Sârbiei și *României.*

Orice s'ar mai face însă, *pacea e asigurată*, ear *România, scumpa noastră cetate și ocrotitoare națională*, a ieșit *mărită și cinstită* de toată lumea europeană din întâmplările balcanice. Aceasta mărire și cinstire ne umple inimile de o bucurie cu atât mai mare, că a fost semnalul pentru o nouă întărire a sufletelor noastre în lupta contra barbarului cutropitor. Căci biruința României a fost o lovitură zdravă pentru cei din Pesta, și lovitură aceasta ne bucură mai mult decât orice împăciuire a Balcanicilor.

Lucrările pentru formarea nouălor cercuri electorale. Guvernul lui Tisa a cerut dela prefecti (fișpani) rapoarte, în cari să arete, cum s'ar putea păstra mai bine interesele Maghiarilor prin împărțirea cea nouă a cercurilor electorale. Aceasta însemnează, că Tisa vrea să știe cât mai bine, cum ar putea răpi de nou Românii dreptul de-a-și avea deputați naționali români.

Împotriva gazetelor. Ministrul de justiție (adecă dreptate, dar — ungurească) Balog vrea să prezinte la toamnă un proiect de lege cât se poate mai aspru pentru prigonirea gazetelor, mai ales a celor românești.

După cum s'a svonit în zilele trecute, tot Balog acesta a dat poruncă procurorilor să pornească un potop de procese de presă împotriva gazetelor românești.

Reforma administrativă. Având o majoritate compusă numai din păpuși, cari joacă ciardașul cum vrea Tisa, acesta lucrează cu multă hărnicie — la împărțirea cea nouă a cercurilor electorale și totdeauna la schimbarea formei administrative din Ardeal și Ungaria. E vorba adecă să se șteargă cele 64 de comitate și în locul lor să se înființeze unsprezece districte mari. În felul acesta vom avea în loc de șasezecișipatru de adunături de prigonitori ai națiunilor din Ungaria numai unsprezece, în fruntea cărora vor sta aceiași prigonitori ai libertăților naționale. Atunci se va întrebă cetitorul, pentru ce schimbarea aceasta? Pentru că chiar și Tisa, care și acum taie și spânzură cam cum vrea, nu izbuteste totdeauna să facă ce vrea în toate comitatele. De aceea vrea să aibă numai unsprezece împărțiri administrative, în fruntea cărora se va îngriji să fie numai oameni de-ai partidului lui, așa că va stăpâni țara cum vrea. Se înțelege, că mulțimea posturilor de slujbași cu alte nume va rămâne, așa că toți paraziții nemeșesti și slugile lor să poată fi căpătuți.

Pentru Ungaria e o singură mântuire: împărțirea ei în districte naționale: române, slovace, germane, maghiare ș. a., avându-și fiecare administrația sa națională.

O nouă lovitură. Cu începere dela 4 August n. a intrat în vigoare legea despre pedepsele hotărâte pentru *agitațiunile la alegeri*. Pedepsele sunt aspre, dar numai când solgăbirăii și notarii, acești spioni ai guvernelor din Pesta, vor pârî pe ceice fac „agitațiuni“. Noi știm bine, cum mint aceste organe ale administrației aziatice din Ungaria, și știm bine, că legea e îndreptată numai împotriva Românilor și Slovacylor, căci orice Jidan urduros, candidat de deputat, și orice notar și solgăbirău poate agita în dragă voie, chiar împușcând pe alegătorii români.

Un glas cuminte. Am arătat, că Croații au scăpat în sfârșit de renegatul Cuvai și în locul lui a fost numit un altul, Scherleț, cu poruncă dela Împăratul să găsească o cale de descurcare a stărilor încurcate din Croația. Am mai arătat, că e slabă nădejde, pentru că guvernul din Pesta e încă tot orb de beția barbară a maghiarizării națiunilor nemaghiare din țările coroanei Sf. Stefan.

Di Scherleț a chemat pe fruntașii croați la o consfătuire. Aici a luat cuvântul și baronul Rauch, fost ban al Croației. El a spus pe față, că schimbările mari din Balcani au creiat acolo stări cu totul nouă, cari cuprind în sine o primejdie mare. Primejdia crește pe zi ce merge și amenință monarhia cu o mare furtună. Se poate ca într-o zi monarhia să se pomenească cu Peninsula Balcanică întreagă împotriva ei. Tocmai pentru aceea trebuie să se caute puterea de împotrivire a monarhiei față de primejdie în fericirea și

mulțumirea Maghiarilor, Croaților și a tuturor naționalităților.

Foarte adevărat! Pentru noi furtuna, de care vorbește baronul Rauch, fostul ban al Croației, nu e nici o primejdie, căci mai rău ca până acuma nu poate să ne meargă. Ear Slavii ca și Românii ar fi niște proști, când ar mai sări să apere un singur popor, pentru că acesta apoi să-i sugrume de nou. Celce seamănă vânt, culeagă furtună!

O nouă necuviință săsească. Șulăr, deputatul săsesc, care a declarat în cameră, că națiunea română e o bandă de ființe lipsite de cultură, cari nu sunt vrednice să li se dea dreptul de vot, s'a obrăznicit de nou. În gazeta jidano-maghiară, dar scrisă nemțește, „Pester Lloyd“ atâță de nou pe Jidani, al căror slugă este, împotriva noastră, spunând, că nu se pot da naționalităților drepturi egale cu ale naționalității maghiare, că nu pot fi Români funcționari, căci n'au școală veche ca cei din neamul maghiar și săsesc, adecă școala prigonitorilor dinainte de 1848 — maghiari și sași —, că se va îngriji Austro-Ungaria, ca Românii de-aici să nu poată face nimic chiar întărindu-se România.

Uită această slugă tărătoare înaintea tuturor guvernelor, că drepturile ni le vom câștiga noi și că Austro-Ungaria e numai aceea ce vrem noi națiunile, cari o compunem, să fie. Uită, că cele mai multe națiuni, între cari cea românească, nu vor mai face prostia să se simtă legați cu trup și suflet de aceasta monarhie, care îndeosebi pentru națiunea română e o temniță. Că se apropie sfârșitul acestor stări, o dovedește și faptul, că membrul unui popor-nimeni se obrăznicește și-și bate joc de-o națiune de milioane.

Conferența dela București

Scrisoarea a 16-a.

Dumineca trecută s'a scris tractatul de pace de căpăteniile delegațiilor întrunite în București, anume de domnii T. Maiorescu, Pasici, Tonceff, Venizelos și Vucotici.

În **protocolul** luat deodată cu tractatul (contractul) de pace, Bulgaria își mai exprimă speranța, că marile Puteri se vor învoi, ca tractatul să fie revizuit (adecă schimbat) cu privire la ținutul macedonean, în care se află orașele Istip și Coceana, rămase Sârbilor, și Cavala, rămasă Grecilor, pe cari ar dori să le vadă bulgărești. Aceasta n'a fost cuprinsă însă în tractat, așa că pacea se poate socoti definitivă (încheiată în toată forma).

În articolele tractatului se arată granițele cele nouă dintre România, Bulgaria, Serbia și Grecia, apoi se hotărăște, ca la 24 de ciasuri după subscrierea tractatului, Bulgaria se înceapă demobilizarea, iar armatele română, greacă și sârbă vor avea să părăsească teritoriul bulgar în timp de 15 zile după demobilizarea bulgară. Prizonierii vor fi schimbați cât mai curând, iar cheltuielile, ce le-a avut fiecare stat cu ei, vor fi plătite de statul, ai cărui cetățeni sunt.

Tractatul trebuie ratificat (trecut prin prin camerele — dietele — țărilor, cari l-au încheiat) în 15 zile dela subscrierea lui.

Să vedem acum, care va fi **suprafața și poporațiunea** fiecăruia dintre cele **cinci state**. Cifrele, ce le dăm, nu sunt definitive, hotărâte pe deplin, căci nu se cunoaște încă bine, cât va primi Grecia în partea de mează a Albaniei și câte izule din Marea-

Egeică i-se vor lăsa din partea conferenței dela Londra. Despre Bulgaria nu se știe cu cât o vor lăsa Turcii.

1. România.

A avut: *Suprafața* peste 130 mii km pătr.
Poporația 7 milioane 200 mii.
Are acum: *Suprafața* 140 mii km pătrați.
Poporația 7 milioane 500 mii.

2. Bulgaria.

A avut: *Suprafața* 96 mii 30 km pătr.
Poporația 4 milioane 300 mii.
Are acum: *Suprafața* 125 mii km pătrați.
Poporația cinci milioane.

3. Grecia.

A avut: *Suprafața* 64 mii 500 km pătr.
Poporația 2 milioane 700 mii.
Are acum: *Suprafața* 120 mii km pătrați.
Poporația 4 milioane 700 mii.

După cum se vede, Grecia s'a mărit mai mult în asemănare de cum a fost înainte de războiu.

4. Sârbia.

A avut: *Suprafața* 48 mii km pătrați.
Poporația 2 milioane 800 mii.
Are acum: *Suprafața* 91 mii km pătrați.
Poporația 4 milioane 200 mii.

5. Muntenegru.

A avut: *Suprafața* 9 mii km pătrați.
Poporația 300 de mii.
Are acum: *Suprafața* 17 mii km pătrați.
Poporația 600 de mii.

România a fost, este și va rămâne statul cel mai mare, cel mai puternic și cel mai bine întocmit în partea de mează-ăsărit a Europei. Ea și trebuie să fie astfel, căci nu are să se îngrijească numai de poporațiunea ei de 7 și jumătate milioane, ci și de Românii, cari sunt înafară de Regatul României.

Chestiunea revizuirii tratatului de pace. După cum am arătat mai sus, delegații bulgari și-au exprimat speranță, că Puterile-Mari vor schimba tractatul cu privire la granița cu Grecia și cu Sârbia.

Se poate, că delegații bulgari au rostit dorința aceasta ca un fel de mângâiere pentru Bulgari, cari au căzut așa de adânc din culmea visurilor lor de mărire împărătească, la care i-a împins și firea lor, dar și Austro-Ungaria. Tractatul dela București va trebui să rămână însă definitiv, căci, mulțumită României, nici unul din statele, care și-au trimis delegații la București, nu s'au arătat așa de neînduplecați față de Bulgaria învinsă, ba zdrobită, cum s'a arătat aceasta față de Turci la Londra, unde a mai silit pe Greci și pe Sârbi să continue, de dragul Bulgarilor războiul contra Turcilor, cu toate că Grecia și Sârbia își cuceriseră ținuturile, ce aveau de cucerit.

Pilda blândeței față de Bulgaria a dat-o întâiu România, care a rămas pelângă ceea ce a spus de anul trecut: îndreptarea graniței dobrogene. Moderație au arătat apoi și Grecii și Sârbii, cari n'au luat Bulgariei tot ce au cucerit, ci i-au lăsat o parte bună și ei. Că Bulgaria poate perde Adrianopolul și o parte din Tracia, vina e tot a lor.

Neînțelegeri între popoară vrea să producă earăși Austro-Ungaria și Rusia, în Austro-Ungaria Berchtold, ministru de externe, cu tovarășul lui Tisa. Căci tocmai aici zace nenorocirea monarhiei noastre, că în privința treburilor din afară găsește ascultare și glasul celor din Pesta. Statele balcanice, cari au fost mai de mult tributare (plăteau dare) Turciei sunt de

mult independente (neatârnatore) și acum nu mai are nici o Putere dreptul să se amestece în trebile lor. Chiar și gazete austriace — cele jidano-maghiare din Pesta nu numără — arată, că Austro-Ungaria nu are drept să se amestece în trebile ei. E culmea obrazniciei, când o gazetă austro-ungară zice, că e nedreptate ca Bulgarii din Macedonia să treacă sub stăpânire sârbească. Dar Grecii din Cavala — căci în Cavala nu sunt Bulgari — pentru ce să teacă sub stăpânire bulgară? Dar noi Românii, apoi Sârbii și alte națiuni din Ungaria pentru ce să mai stea sub stăpânirea jidano-maghiară, cea mai neagră robie din Europa?

Franța și Germania au declarat de altminteri guvernului român, că vor socoti ca fapte împlinite hotărârile conferinței din București și nu se gândesc la nici o revisuire. Intreaga presă franceză e în contra revizuirii, tot așa și presa germană, cu toată Germania e aliata Austro-Ungariei.

Gazeta germană „Vossische Zeitung” ocupându-se de zgândărelile Austriei, scrie un articol intitulat: Jos mâinile, că vă veți face eară de rușine! Arată apoi, că politica externă austro-ungară s'a făcut mereu de răs și în războiul al doilea balcanic și ceice o conduc trebuie să înceteze odată cu prostiile.

Tot așa scrie și „Berliner Tageblatt”, care spune, că de dragul Bulgarilor și ai prietenilor lor din Viena și Pesta, cari urăsc pe Sârbi și pe Români, Europa nu se va apuca de prostii. Politica balcanică a Austro-Ungariei nu o înțelege nimeni, mai ales, că aceasta politică a fost tot în paguba Austro-Ungariei.

De altminteri, după cum am arătat în altă corespondență, nici Rusia nu e pe deplin înțeleasă cu Austro-Ungaria, căci Rusia ar vrea să rupă Cavala dela Grecia, iar Austro-Ungaria ar mică bucuroasă Sârbia. Mai e de observat, că Rusia a declarat în nota ei, că ea cere revizuirea numai dacă toate Puterile o ar cere.

Ceeace trebuie să ne mai bucure mult pe Românii de pretutindeni, e faptul, că toate gazetele din toate țările Europei (gazetele jidano-maghiare nu le socotește nimeni ca fiind în Europa) și toți oamenii mari laudă înțelepciunea, cu care România

a știut să pună capăt unui războiu îngrozitor.

*

La banchetul dat Sâmbăta trecută în cinstea delegaților balcanici a ținut dl Maiorescu o vorbire, căreia i-a răspuns, în numele celorlalți delegați, primministrul Sârbiei, dl Pasici. El a zis între altele:

„În timpul glorioasei domnii a Maiestății Sale, Regelui Carol, România și-a câștigat un drept care nu i-se mai poate lua, la recunoștința popoarelor balcanice, mai întâiu luând parte în mod generos la liberarea lor (în războiul din 1877/78) și apoi prin rolul istoric, ce au îndeplinit acum în modul cel mai rodnic pentru înfăptuirea echilibrului balcanic, care pune o nouă temelie pentru propășirea viitoare a acestei părți a Europei.

„Doresc, ca România să rămână totdeauna în fruntea națiunilor, ce reprezintă, arătându-le calea ordinii, a păcii și a progresului.”

Din vorbele lui Pasici se poate înțelege viitoarea alianță balcanică, compusă cel puțin din Serbia, Grecia și România, aceasta în frunte. Aceste trei țări vor forma o nouă Mare-Putere, care va ști să lucreze cu izbândă, ca partea din națiunea lor ajunsă sub stăpânire străină să-și capete toate drepturile ce i-se cuvin.

*

Interesante sunt și telegramele schimbate între Regele Carol și Împăratul Wilhelm al Germaniei cu prilejul încheierii păcii.

Regele Carol a telegrafiat: „După multe greutate, încheierea păcii e asigurată și mulțumită Tie*) va fi definitivă (nu se va schimba). În momentul de față gândul Meu se oprește la Tine și-ți mulțumesc din toată inima pentru prietenia și dragostea Ta mai ales în zilele acestea atât de grele.”

Împăratul Wilhelm a răspuns: „Telegrama Dumnitale, sosită azinoapte a fost o mare bucurie pentru Mine. Te felicitesc în mod sincer și din toată inima pentru frumoasa reușită, pe care poporul Tău și toate statele, cari se războiesc, precum și în-

*) Împăratul Wilhelm a telegrafiat regelui Greciei să lase o parte din ținutul Cavalei Bulgariei. Regele Greciei a ascultat și astfel pacea s'a putut încheia mai curând. — Regele Carol, fiind bătrân, îi zice Împăratului Wilhelm tu, iar Wilhelm Regelui dumneata.

treagă Europă îl datoresc politice Tale de adevărat bărbat de stat. În același timp e o mare mulțumire pentru Mine, că Mi-ai spus, că am putut contribui și Eu la scopul atins. Să dea Dumnezeu să-ți păstreze o viață lungă pentru fericirea țării Tale. Cu prietenie și admirație Mă bucur de conlucrarea noastră comună într'un scop de pace.”

Am dat toate acestea mai amănunțit, pentru ca țaranul nostru cărturar să poată spune acelor cărturari nenorociți ai noștri, cari și acum se mai informează tot din gazetele jidano-maghiare, care e adevărul, căci javrele jidano-maghiare nu spun nimic despre faptele mărețe ale României, adecă ale neamului nostru.

*

Știrea despre încheierea păcii a fost vestită în toată țara prin telegrame, buibuituri de tunuri și trasul clopotelor. În toate bisericile din România s'au făcut slujbe de mulțumită lui Dumnezeu, că a dat ajutor României să-și îndeplinească dorințele ei îndreptate spre pacea între popoară.

Dela frații din Macedonia.

Pe când Sârbii au avut cea mai frumoasă purtare față de frații noștri români, din Macedonia, armata grecească, alungând pe cea bulgară, s'a purtat în modul cel mai neomenos, îndeosebi față de Românii din ținutul numit Meglenia, cari vorbesc limba românească ceva mai altminteri ca ceilalți Români din Macedonia. O parte mare din Românii meglenoți s'au retras față de barbariile Grecilor în Bulgaria, la Sofia, de unde vor veni în România.

E adevărat, că însuși regele Constantin al Greciei a protestat într'o telegramă către prim-ministrul grec Venizelos, care se află în București, contra știrilor despre aceste fărâdelegi, dar faptul e adevărat de înșiși Românii de-acolo. Pe de altă parte Venizelos a declarat în București, că îndată ce Grecia va ajunge în stăpânirea definitivă (pentru totdeauna) a ținuturilor locuite și de Români, acestia se vor bucura de toate drepturile nu numai politice, ci și în ce privește limba lor românească în biserici și școli. Căci, — zise tot Venizelos, — populațiunea română de-acolo trebuie să formeze pentru viitor între Grecia și România legătura cea mai puternică a înfrățirii acestor două țări.

Cu paloșul.

85

Poveste vitească din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.
(Urmare).

După o jumătate de cias domnea în Cetate liniștea cea mai desăvârșită când Balc ieși din odaia lui, scoborî scările fără zgomot și se îndreptă spre partea unde se aflau temnițele. Însă, când ajunse la ușa lor, un oștean dela Cetate se puse înaintea ei, încrucișând sulita și-i spuse că are porunca să nu lese pe nimeni să intre fără învoirea castelanului. Balc își spuse numele și se încercă, întâiu să-l facă cu binele să-i dea drumul, dar Neamțul răspundea că nu este voie și rămânea neclintit la locul lui. Voevodul, supărat, începuse să strige și să-l amenințe când auzi în curte un zgomot de pași și, când se întoarse,

văzu pe Cavalerul Albrecht care se apropiase de el.

— Bine că ai venit, zise Balc, închipuieșteți că acest încăpăținat nu voia să mă lese să intru în temniță.

— El și-a făcut datoria, răspunse Cavalerul, căci rânduiala Cetății este ca nimeni să nu intre în temniți fără învoirea mea!

— Vreu să merg să văd ce voi putea afla dela prinsa mea. Te rog să-i dai porunca să mă lese să intru, zise Balc.

— Te voi însoți eu însumi, zise castelanul și făcând oșteanului un semn, acesta se dădu în lături.

Apoi, Cavalerul, împingând ușa grea de stejar, întărită cu șine groase de fer, Balc intra într'o sală strimță, în care se vedea o scară cu câteva trepte. Scoborîră treptele și se găsiră într'o altă sală, luminată prin niște răsflători și în care se vedeau ușile mai multor chilii. Dinaintea celei din capătul din dreapta al sălii,

se ținea un slujitor domnesc cu sulita în mână.

— Îți mulțumesc, Domnule Cavaler, zise Balc când ajunse înaintea acelei uși, de acum nu am trebuință de Dumneata.

— Dar eu, zise Albrecht, am temeiuri care mă silesc să te însoțesc în chilia acestei fete.

— Glumești? întrebă Balc răstit și înroșindu-se Nu înțelegi că am trebuință să rămân singur cu ea?

— Tocmai fiindcă bănuiesc care sunt acele temeiuri, răspunse liniștit Cavalerul, sunt hotărât să nu te las singur cu dânsa.

— Mi se pare, Domnule Cavaler, zise Balc, ridicând glasul, că Dumneata uiți că fata este prinsa mea și că eu am temeiuri pentru a bănui că ea stă în legătură cu dușmanii Domniei ce sunt și acei ai Crăiei și uiți, în sfârșit, că eu sunt fiul Domnului acestei țări.

— Și eu, răspunse Cavalerul cu cea mai mare liniște, Castelanul acestei Cetăți a Craiului Ungariei, nu stau nici sub as-

Venezelos a mai spus, că știe, că între preoții greci din Macedonia sunt mulți mărginiți la minte, cari nu înțeleg, că Românii trebuie lăsați în pace în privința limbii lor în biserici și școli. Dar acești preoți stau încă sub patriarhul din Constantinopole. Indată-ce se vor reguła legăturile lor cu Grecia, care-și are biserica ei independentă (neatârnată), acești preoți vor fi aduși la rândueală.

În ținutul Veriei, unde sunt Românii cei mai naționaliști, cu școale românești în toate comunele, autoritățile grecești au închis aceste școli și au trimis învățători greci, ca să deschidă școli grecești. Românii au protestat cu tărie și nu numai că nu și-au dat copiii la școala străină odată cu capul (auziți voi Români din sate cu școale străine?), ci au cerut mereu dela guvernul din Atena să le lase școalele lor românești. Aceasta o făceau, când satele lor erau pline de soldați greci! Și unii au și izbutit, căci dela Atena a venit întâia, poruncă să se deschidă școala românească din Xirolivade. De se vor ținea tot așa bărbătește, se vor deschide și celelalte școale.

Căci împotriva unui popor nu poate să facă un guvern nici odată aceea vrea, dacă poporul e tare la luptă!

Ce scriu alte gazete?

„Budapesti Hirnap“ (gazetă guvernamentală în Budapesta), o curată ladă de gunoarie, care de când necinstește tiparul cu apariția ei a înjurat și înjură mereu neamul românesc de dincoace și de dincolo de Carpați, are obraznicia să susțină, că ceeace a făcut România acum a făcut cu ajutorul Austro-Ungariei! Dar și găștele ungurești știu, că România a lucrat tocmai împotriva Austro-Ungariei, care ajungând să fie condusă, spre rușinea ei, de nemernicii din Pesta voiă să oprească pe România să se miște contra Bulgariiei, pentru că aceasta țară, tot așa de barbară ca și Ungaria, să poată sări apoi asupra României.

Jidanii dela Hirnap mai au neobrăzarea să vorbească de prietenie între România și Ungaria, prietenie, pe care ar fi împedecat-o „agitatori“ din Ungaria și România. Au împedecat-o nemeșii parazitari și slugile lor și dacă ei se tem, că vor fi înghițiți de Slavi, va fi pedeapsa binemeritată pentru fărădelegile lor. Nouă nu ne e teamă

de Slavi, precum nu ne e teamă nici de Jidano-Maghiari, cari lucrează înșiși la peirea lor.

La aceste obraznicii ale gazetei „Budapesti Hirnap“ îi răspunde „Minerva“ din București, între altele, următoarele: „Acesta e vechiul cântec al prieteniei cu prețul jertfirii Românilor din Ungaria. Sunt lipsiți de bun simț vecinii nostri de peste Carpați.

„După cea din urmă numărătoare oficială sunt în Ungaria peste trei milioane trei sute de mii de Români, populațiune compactă (locuiesc împreună) și oameni cu rost economic, cultural și politic, care nu cer drepturi ce nu li-se cuvin, ci stăruie să li-se respecte drepturile, pe cari le au în virtutea legilor pozitive (votate de cameră și sancționate de Împăratul) și sunt în stare să urmeze lupta ei înșiși prin sine. Românii din Ungaria nu sunt un factor, care să poată fi jertfit, dacă ei înșiși pe sine nu se jertfesc.

„Ei nu cer, ci au dreptul de a-și chivernisi afacerile bisericești și școlare și de-a se folosi de limba lor atât în administrațiune, cât și în fața instanțelor judecătorești, eară Maghiarii numai răzămându-se pe puterea monarhiei austro-ungare se mențin în pozițiunea, din care refuză respectarea acestui drept consfințit atât prin diplome împărătești și prin legi constituționale, cât și prin o practică îndelungată. Nici prigonirile autorităților maghiare, nici nepăsarea Austriei nu au niciodată să-i facă pe Românii din Ungaria să renunțe la acest drept, de care ear se vor folosi în ziua, când Maghiarii vor fi pierdut razăm, de care abuzează (se folosește în mod necinstit) astăzi.

„Nu le-ar fi dar Maghiarilor de nici un folos prietenia unei Români, care ar fi nepăsătoare în ceeace-i privește pe Românii din Ungaria: pentru monarhia austro-ungară peste tot și pentru Ungaria în deosebi e prețioasă numai prietenia unei Români, care poate să stăpânească inimile Românilor din Ungaria. Ear prietenia aceasta e peste puțină câtă vreme monarhia austro-ungară nu-i va fi înduplecat pe Maghiari să respecte drepturile, pe cari Românii le au în Ungaria în virtutea legilor fundamentale ale patriei lor.“

Moșia românească.

Fată de neconținutele încercări de-a ne răpi nu numai limba, ci și pământul nostru strămoșesc, moștenit dela Dacii cei vechi, cei mai vechi strămoși cunoscuți ai nostri, fiecare Român trebuie să cunoască bine, cât de mare e moșia națiunii române, ca cu atât mai mare râvnă să lupte pentru păstrarea ei și pentru câștigarea înapoi a părților luate de veneticii așezați între noi fie prin înșelăciune sau prin altfel de momiri.

România a avut până acum o suprafață de 131 mii de kilometri pătrați (un kilometru pătrat e o suprafață pătrată cu fiecare margine de câte o mie de metri sau un kilometru). În urma începerii războiului cu Bulgaria, aceasta a fost silită să-i mai dea la granița de meazăzi a Dobrogei încă 7500 kilometri pătrați, așa că acum are 138 mii 500 km pătrați.

În Ungaria Românii locuim pe o suprafață de 108 mii km pătrați.

În Bucovina pe 10 mii km pătrați.

În Basarabia de meazăzi, câtă a răpit Rusia în 1878, pe 12 mii km pătrați, cu totul

aproape 269 mii km pătrați.

Aici nu e socotită cealaltă parte a Basarabiei, cu peste 20 mii km pătrați, mai tot moșie românească, nici ținutul Vidinului din Bulgaria, nici întreaga parte de meazănoapte-răsărit a Sârbiei, tot moșie românească și vecină cu a noastră, dar despărțită prin Dunăre. Nu socotim nici moșia românească a fraților din Macedonia, Grecia și Albania, căci e despărțită prin neamuri străine de noi.

Ungaria întregă cu Transilvania, Banatul, Bihorul, Maramurășul, Croația și Slavonia împreună, are o suprafață de 324 mii km pătrați. Scăzând din acestia cele 108 mii de km pătrați locuiți de noi în Ungaria și scăzând și pământul Croației și Slavoniei, unde nu sunt Unguri, rămân pentru Maghiari, Slovaci și Germani în Ungaria 192 mii de km pătrați, din cari nici jumătate numai pentru Maghiari. Ear moșia întregă românească e de 269 mii de km pătrați.

Va înțelege deci orișicine, pentrue mai trebuie să fim mândri și fără frică să luptăm mai departe pentru a ajunge adevărați stăpâni ai întregii moșii românești.

cultarea Voevodului Moldovei nici sub a- cea a fiului său. Banderiul meu fâlfâie pe zidurile Cetății alături cu acel al Craiului și nu voi îngădui ca în lăcașurile adăpostite de umbra lui cineva, cât de fiu de Voevod ar fi el, să-și facă ris de o femeie, ori cât de vinovată ar fi ea.

— Și cum îndrăznești, strigă Balc, punând mâna pe paloș, să bănuiești gândurile mele. Cine-ți dă voie să presupui că vreau să intru la dansa pentru altceva decât pentru a o cerceta.

Cavalerul, fără a se arăta cătuși de puțin mișcat de mânia lui Balc, îi răspunde liniștit, uitându-se drept în ochii lui:

— Trăiesc de prea multă vreme pe aceste locuri, am văzut și-am auzit prea multe, pentru că să nu știu cu cine am de a face. Lasă paloșul în pace, căci dacă este vorba să ne arătăm puterea, n'am de spus decât un cuvânt și atât Dumneta cât și slujitorii Dumnitale vă veți trezi dincolo de podul mișcător al Cetății, mai curând decât dorești.

Totodată, în capul scării, se arătară Cavalerul Ulrich și Hans urmați de mai mulți Nemți înarmați.

Balc, cu toată vitejia lui, recunoscută chiar de dușmanii săi cei mai neîmpăcați, era un bărbat prea chibzuit și prea stăpân pe sine pentru ca să-l fi putut târî mânia într-o luptă din care n'ar fi putut ieși decât cu rușine.

— Nu mă sparie oștenii Dumnitale, răspunse el. Apoi urmă cu un glas mai domol: Cetatea fiind a Craiului nu vreau să fac gălceavă într'însa, dar să știi că voi înștiința pe tatăl meu și că el, la rândul lui, va aduce la cunoștința Curții crăiești purtarea Dumitale.

— Voiu ști să-mi arăt îndreptările către Curtea crăiască, răspunse Cavalerul. Ii voiu putea chiar arăta multe lucruri ce-i sunt necunoscute și care, de ar fi cunoscute, ar putea face ca niște oameni stând astăzi mai sus decât li se cuvine să cadă pe urmă jos de tot.

Aceste de pe urmă cuvinte ale Cava-

lerului schimbară mânia lui Balc în teamă, căci cunoștea vaza de care se bucura Cavalerul, atât pe lângă Voevodul Transilvaniei cât și pe lângă Curtea crăiască. După ce rămase câțiva în tăcere, zise cu un glas cu totul schimbat:

— Nu trebuie să te miri, Domnule Cavaler, dacă bănuielele Dumitale m'au jignit. La urma urmei dacă nu vrei să mă lași să vorbesc singur cu fata, paguba nu este mare, căci Marți gândesc să plec de aici și, odată ajuns la Suciava, voi putea să aflu dela ea tot ce doresc să aflu.

— Indată ce vei ieși din Cetate vei putea face cu dansa ce vei dori și ceia ce te va ierta cugetul, răspunse Cavalerul, apoi amândoi părăsiră temnița și se îndreptară fiecare spre locuința lui. Cavalerii, în acea zi, nu mai văzură pe oaspeții lor până la cină, căci Șomoși nu se trezi decât seara târziu, iar Balc rămase închis în odaia lui.

La cină însă, Balc vorbi cu toată lumea ca și când nu i s'ar fi întâmpnat ni-

Congresul învățătorilor români.

După cum am arătat în unul din numerele trecute, învățătorii Români din Transilvania și Ungaria, să vor întruni într'un congres, care își va ține ședințele în Cluj (în reședința orașenească), în zilele de 11/24 și 12/25 August anul acesta.

La acest congres sunt invitați și intelectualii români și toți cei care se interesează de învățătorii noștri și învățământul din școlile noastre confesionale.

Programul muncii e foarte bogat. Se vor discuta următoarele:

Învățătorul confesional în administrația învățământului.

Clarificarea învățătorilor confesionali.

Reforma planului de învățământ.

Repartiția școlară.

Greutățile învățământului.

Catehizarea.

Cantoratul.

Suplinirea învățătorului în caz de boală.

Munca afară de școală a învățătorului.

Învățătorimea și organizarea ei economică.

Cultura neîntreruptă a învățătorilor.

Organizarea învățătorilor în viitor.

Pentru-ca participanții la Congres să nu fie taxați în cele ale cortelului și vîptului — necunoscând relațiile orașului Cluj — comisiunea de organizare a luat următoarele dispoziții:

I. Cortelul. În ce privește cortelul s'a făcut îngrijirea, ca cel pînă 200 cortele să fie gratuite și acelea să vor distribui între participanți, în seria cum și-au trimis taxele pentru participarea la Congres.

Celor cari și-au solvit taxa de 4 coroane li-s'a expedit biletul de legitimare. Dacă careva nu l-a primit să întrebe după el, căci ușor se poate întâmpla să fie greșala la poștă.

Colegii cari vor veni la Congres cu nevestele și nu voiesc a beneficia de cortelele gratuite, vor fi așezați în hotele provăzute cu chilii frumoase, igienice și curate solvinde: de persoană C. 240.

II. Vîptualele. Ce să ține de vîptuale s'a făcut îngrijirea, ca învățătorii să fie provăzuți cu dejun, prânz și cină în comun — în tot timpul cât vor sta acolo — la hotelul Szilágyi din strada Deák Ferenc Nr. 16 (internul orașului) pe lângă următoarele prețuri moderate:

a) Un dejun (cafea și pâine) 24 bani.

b) Prânz (supă, varză umplută, friptură (mai multe soiuri), 1/2 litră vin cu apă minerală și pâinea trebuincioasă) C. 3.—.

c) Cina C. 1.—.

Localul Szilágyi poate primi 600 oameni.

Tot aci va fi și prânzul comun, pentru care trebuie solvit o taxă de C. 3 de persoană.

Terminul însinuărilor pentru participare la Congres s'a prolongit până la 20 August st. n.

Ceice doresc a lua parte la prânzul comun trebuie să se însinue, prin o carte postală, la adresa dlui A. Pora, (Kolozsvár, Heltai-utca 9) cel mult până la 20 August n.

căci la cazul contrar nu să va putea face îngrijire pentru ei.

Colegii cari nu cunosc orașul vor fi călăuziți, la dorință, de membrii comitetului de primire.

Pentru-ca călătoria spre Cluj și înapoi să fie cât să poată de plăcută, recomandăm colegilor din ținuturile mai compacte — de unde vor călători câte 50—70 deodată — să ceară vagoane speciale, înainte de plecare cu 24 ore dela șeful stației de unde vor pleca.

Indemnăm și noi cu tot dinadinsul, ca glasul organizatorilor să fie ascultat de cei chemați, pentru-ca numai sfătuindu-se și organizându-se, învățătorii noștri confesionali vor putea birui greutățile mari ale slujbei lor, greutăți, decum care mai mari nu are nimeni din cei aleși pentru luminarea poporului.

Adrianopolul.

Consiliul turcesc de miniștri din Constantinopol a ținut o ședință, în care a hotărât să aducă la cunoștința Marilor-Puteri, că Turcia nu poate lăsa Adrianopolul Bulgariei. La aceasta se simte îndemnată tot din motivul pentru care Bulgarii și aliații lor au început războiul: motiv național, ca adevărat toți Bulgarii să ajungă sub stăpânire bulgărească, Sârbii sârbească, Grecii grecească. În Adrianopol și întreg ținutul lui, majoritatea locuitorilor e turcească, apoi sunt și Greci, dar Bulgari nu. Afară de aceea Adrianopolul e un oraș sfânt pentru Turci, căci acolo sunt mormintele celor dintâi sultani ai lor.

Guvernul bulgar a trimis înștiințare Marilor-Puteri, arătând, că delegații bulgari

la București, au dat o mare dovadă de iubire de pace prin aceea că s'au învoit, ca Serbia și Grecia să ia așa de mult din Macedonia. Guvernul bulgar va și demobiliza armata, ca să-și dovedească iubirea de pace cu toată amenințarea armatei turcești. Dar el sperează, că Marile-Puteri vor sili Turcia să respecte hotărîrea conferinței dela Londra, care a dat Adrianopolul Bulgariei.

De fapt Bulgaria nu mai e în stare să lupte, căci holera bătute cu furie, soldații bulgari au început să deserteze cu sutele în Serbia, la Sofia (cine știe, cum va fi și în alte părți) se simte lipsă de hrană, din cauza, că populațiunea din împrejurime a fugit în oraș, unde o pâine a ajuns să coste trei coroane.

Avis.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Dacă vr'un abonat, din greșală, n'ar fi căpătat mandat în decursul timpului, atunci să trimită banii el de bună voie și să nu mai aștepte provocări. Dar fiecare să scrie lângă adresa lui descurcată și numărul foii sub care o capătă. Acest număr e tipărit în partea dreaptă de pe adresa, sub care abonații capătă foile.

Abonamentul foii este pe un an 4 cor. 40 bani, iar pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani. O scriem aceasta spre orientarea unora, cari tot detrag cei 20 sau 40 bani. Cu două coroane dăm foaia numai acelor, cari vin ca abonați noi pe aceste cinci luni până la Anul nou. Deci nu tot scurtați și din cei câțiva bani, că nu-i frumos! Doar foaia e și așa pe un preț atât de ieftin.

Numeri de probă din „Foaia Poporului“ se trimit, la cerere, oricui gratis. Scrieți pe o simplă carte postală.

mic neplăcut în cursul zilei, iar Somoșy mănca și, mai ales, bău cât patru. Pe lângă bosiocul dela Odobești, Cavalerul poroncise să se aducă și niște Nicorești roș, vechiu de zece ani, iar trimisul Vice-Voevodului, neștiind căruia să-i deie cununa, bău dintr'amândouă până când își pierdu tot cumpătul. După ce laudele îi curseră din gură cu mai multă ușurință decât la prânz, începu să se plângă că Balc nu a știut să prețuiască îndestul cinstea ce-i făcuse Vice-Voevodul trimițându-i pe acel mai bun prieten al său și-i mulțamea pentru ostenelele lui numai cu trei sute de galbeni, când el îi dădea prilej să se mântuie de odată de cei mai vajnici neprieteni ai lui.

Iar Balc nu știa ce să facă ca să-i închidă gura. La urmă, Somoșy jură că nu-i dă jalbele până ce nu-i va da, peste banii juruiți, și câte două poloboace din fiecare din vinașurile ce erau pe masă.

Balc se grăbi să i-le făgăduiască, nădăjduind că îl va astâmpăra, dar Ungurul începu să ceară altele pentru Vice-Voevod,

destăinuind în beția lui toate amănunțimile afacerii pentru care fusese trimis. Balc vedea zâmbetul ironic pe buzele Cavalerului Albrecht, hazul ce făcea în urma destăinuiri lui Somoșy și nu mai putea de supărare. În sfârșit alese mijlocul cel mai nemerit pentru a pune capăt acestei batjocuri. Începu să verse Ungurului pahar peste pahar și grăbi astfelu sosirea clipei în care bețivul, doborât în sfârșit de puterea vinului, se prăbuși sub masă în desăvârșită nesimțire.

— Cred, zise atunce Balc Cavalerilor, că sunteți oameni prea cumiți pentru a da credință vorbelor nesocotite ieșite din gura acestui bețiv.

— Noi credem numai ceia ce vedem, răspunse Cavalerul Albrecht. Știm că dacă adesea se întâmplă să găsești adevărul în vin, altădată el aduce numai minciuni și, cu aceste cuvinte duse pe Balc în odaia lui.

XXXIX.

În capitolul acesta se arată, că Vidra crâjmăreasa eră fata Domnica a cneazului

Stan dela Comănești. Ea rămase fără mamă când se născuse. Fu crescută ca un băiat, mergea la vânat, lua parte la petreceri. De bărbații, cari îi făceau curte fiind foarte frumoasă, își bătea joc.

XL, XLI și XLII.

Aici ni se arată, cum Domnica se întâlnește la o vânătoare cu Mihai și pleacă cu el la Liov (Lemberg) în Galiția de astăzi, care pe vremurile acelea făcea parte din Polonia, un regat mare și puternic.

XLIII și XLIV.

Se arată, cum Domnica fuge din Liov împreună cu Mihai în Moldova, unde se face crâjmăreasă. Având o ură neîmpăcată împotriva lui Balc, care venise în Cetatea Neamțului cu frumoasa Ileana, Domnica sau Vidra, cum își zicea, hotărî să ajute pe Ileana să scape din ghiarele ticălosului Balc.

(Va urma.)

Din Orăştie.

**Pregătiri pentru serbările împreunate cu
adunarea generală a „Asociaţiunii”.**

Orăştie, la 8 August 1913.

Starea financiară e destul de grea, starea economică însă şi mai grea. O simt toate ținuturile locuite de Români în urma ploilor şi a ieşirii apelor. De aci să vede a să fi ivit ideea, că sărbările naţionale ale celor două societăţi culturale ale noastre să se amâne.

Centrala „Asociaţiunii” s'a declarat contra amânării şi în urmăre şi comitetul despărţământului Orăştie în şedinţa din zilele trecute, s'a declarat pentru ținerea serbărilor aci, cu atât mai vârtos, că adunarea Asociaţiunii eră încă în 1912 să se țină în Orăştie, dar să amânase în urma serbărilor împreunate cu desvălirea bustului lui Baritiu în Sibiu.

În general s'a hotărât, ca cu ocazia sărbărilor, ce s'au fixat pe ziua de 1/14 Septembrie c. să se aranjeze o expoziţie. La aceasta expoziţie îşi vor da concursul Reuniunea meseriaşilor de aci, Reuniunea economică din loc şi Atelierul de ţesătorie din Orăştie. Acestea trei instituţiuni, avem nădejde, că pe lângă tot timpul critic de azi, să facă cinste Orăştiei şi jurului în ale industriei, în ale economiei de câmp şi în ale ţesătoriei de casă. Atât meseriaşii cât şi atelierul de ţesătorie sunt deja în plină lucrare în vederea expoziţiei.

Cu ocazia sărbărilor Reuniunea română de cântări de aci, va aranja un concert. Această Reuniune în luna Maiu c., angajase ca dirigent pe tenoristul Ionel Rădulescu, sub conducerea căruia la Sânziene a dat un splendid concert. Dirigentul a plecat în armata mobilizată a României. Reuniunea însă a angajat dirigent nou pe dl Aurel Medrea din Haţeg, elev al conservatorului din Viena. Sub conducerea acestuia să țin probe regulate şi să speră să avem un concert în toate punctele bine succes.

Vom avea ca soliste şi pe una din cântăreţele cunoscute ale neamului şi vre-un solist apreciat.

Cu ocazia serbărilor vom avea şi o petrecere populară. Țărani şi țărance din loc şi jur, ne vor prezenta jocurile, obiceiurile şi portul din partea locului.

Pentru acoperirea cheltuielilor împreunate cu aceste serbări, institutul „Ardeleana” din primăvară a dat deja următoarele ajutoare Reuniunii meseriaşilor 1000 cor., Atelierului de ţesătorie 500 cor., Reuniunii de cântări 600 cor., pentru cărţi la popor 750 cor., Reuniunea economică a primit încă în anii trecuţi o fundaţiune mai mare dela institut, aşa că din aceia îşi va acoperi cheltuielile cu participarea la expoziţie.

Cam aceste sunt în general pregătirile ce sau făcut pentru sărbările din toamnă ale „Asociaţiunii”. Sperăm că pe lângă toate împrejurările nefavorabile să fie totuşi bine cercetate, fiind Orăştia un centru destul de cunoscut şi geografice bine situat.

Vom înfrunta năcazurile noastre economice, dar vom avea mulţămirea să sărbăm cu toţi la un loc, deşi nu formal, dar în inimi succesul strălucit al fraţilor noştri, cari au uimit lumea întreagă. Aceasta ne va fi o bună răsplată şi ne va da înainte de a spera şi timpuri mai bune...!

De aci înainte vom informa publicul încontinuu asupra pregătirilor ce se mai fac pentru sărbările noastre.

Coresp.

Literatură şi ştiinţă

Unele datini la Români şi beutura.

Disertaţie rostită în Feleac la adunarea învăţătorilor gr.-cat. din desp. „Cluj”.

De ne vom uita la toate popoarele de pe faţa pământului, vom băga de seamă că fiecare popor îşi are obiceiurile sau datinile sale, unele bune şi folositoare, altele rele şi stricacioase.

Între popoarele cu multe datini avem să numărăm şi pe poporul nostru românesc, care întrece în privinţa aceasta pe toate celelalte dela noi.

În cele următoare vom examina unele datini ale poporului din jurul Clujului şi chiar de aici din Feleac.

Cele mai multe obiceiuri sunt împreunate cu sărbătorile şi unele praznice familiare. De obicei toate acestea cer cheltuieli mari, după cari nu avem nici un folos, ci mai numai pagube.

Să le luăm pe rând:

Când cuiva i se naşte un copil, e datina ca la botez să fie chemaţi nănaşii, cumetrii, neamurile şi vecinii. Să face pradă apoi în bucate şi beuturi; toţi închină pentru nou-născutul şi pentru părinţi. Se mai întâmplă, că fiind cam ameţiţi de beutură se sfădesc, se mai şi bat şi fac năcaz bieteii bolnave, care şi aşa ar avea lipsă de odihnă, ba se întâmplă că toţi o îmbie cu câte un pahar două de beutură şi ea bând beutură spirtuoasă se îmbolnăveşte şi mai rău şi în unele cazuri chiar moare. Ba pe de asupra mai avem năcaz cu unul şi cu altul că nu l-am putut satura şi pe alţii de ce nu i-am chemat.

Iac'asa se fac botezurile, îţi cheltuiesti bănişorii şi pe deasupra mai ai şi ruşine şi năcaz.

Să ne bucurăm c'a venit om nou pe lume, dar în bucuria noastră să nu ne facem săraci şi de răsul lumii.

Vin căşlegile, să încep apoi ospetele. Trei zile copile, atâta trebuie să se beie şi mănânce la ospăţ; că aşa am apucat din bătrâni.

E drept că aşa ne-am pomenit, dar şi aceea e drept, că azi pe o litră de vinars ne trebuie 40 cr. şi pe alta de vin 50—60 cr., dar mai demult era o ferie de vinars cu 1 fl. 50 cr. şi feria de vin cu doi zloţi răi. S'apoi şi aceea e drept, că atunci beau vinul şi vinarsul numai bătrânii şi oamenii însuraţi, dar azi beau chiar şi copii. Azi pe un ospăţ ne trebuie sute de coroane. Ne place să le facem toate cu pompă, cu forfoi şi uităm că din asta putem rămâne săraci. Vindem ce biată avem să facem bani de ospăţ, iar de nu avem ce vinde alergăm la bancă, că doar nănaşul stă bun şi vom plăti banii pe rând.

Fiind scumpe toate, ar trebui să le facem mai cu socoteală. Ospăţul să ție o zi şi cu mâncări şi beuturi la modru. Să ne lăsăm de răul obicei, că săracul să trudeşte să facă toate ca găzducul şi nu se uită, că hambarul lui e gol nu ca al găzducului.

Ospetele nu-s pentruca să ne îmbăţăm, încât să ne ducă alţii pe sus acasă, ci să bem şi mâncăm atât cât ni-e trebuinţa. Să ne facem voie, dar să nu trecem marginile legii. Nu mai puţin prădăm apoi cu îngroparea morţilor şi pomenele.

De cum a închis ochii cineva, începem la prădate. Sicriu scump, fatiol ca la oraş, nă-

frâmi şi rochii de jele la neamuri, beuturi în priveghiu, beuturi la masă. Azi priveghiul nu-l fac oamenii pentruca să privegheze mortul, să-l bocească şi să se roage pentru odihna sufletului lui, ci priveghiul e o sară plăcută pentru cârtaşi cari dau în 21 şi beau ca la crăjmă, iar pomenile de a 3-a sară şi a 4-a sară nu sunt pentru saturarea săracilor ca mai demult, ci ele să fac pentruca să hrănim pe aceia cari n'au lipsă de mâncarea noastră. Le facem din fală.

Nu e cu folos în zilele noastre nice pomeana cu cofe (doniţe, bote) şi cânti ce să pune după morţi. La ce să o mai facem, că şi aşa nu putem îndestuli pe nime. Pentru sufletul mortului mai bine e să se facă un parastas, iar în loc de mâncări şi beuturi mai bine să cinstim ceva pe sama săracilor ori a bisericei şi şcoalei, care e aşa de lipsită de ajutoare.

La unele sărbători iar avem obiceiuri costisitoare. Aşa la Crăciun umblăm la colindat. Ce datină frumoasă! Umblă copiii, umblă crăişorii şi cântă Naşterea lui Isus Christos în versuri. E o datină frumoasă aceasta şi trebuie să ținem la ea, dar în felul cum a fost în trecut. O priveghere, o aducere aminte sfântă de Naşterea fiului lui Dumnezeu. O bucurie fără întristare a tuturor: săracilor ca şi bogaţilor, bolnavilor ca şi sănătoşilor, servitorilor ca şi stăpânilor. Să aşteptăm, să priveghem venirea vestitorilor şi daruri să le dăm, pentruca nu ne-au încunjurat şi au venit să ne vestească şi nouă aceasta sărbătoare creştinească. Daruri. Dar ce daruri? Să fie ca şi în trecut: colăcei mici, poame şi cruceri. Datina aceasta frumoasă încă s'a stricat. În loc să privegheze în rugăciuni şi bucurie, în multe locuri dau în cărţi şi beau de să prăpădesc, asemenea dau beutură colindătorilor, aşa încât pe când au să meargă la sfânta biserică, alţii dorm, alţii ho-resc, iar alţii părăsesc lăcaşul D-zeiesc că nu mai pot de somn şi li-e greu capul de beutură. Apoi dragii mei, aceasta nu e sărbătorire. Cei ce fac aşa, arată necredinţă, e bătaie de joc de credinţa noastră strămoşască şi de sfânta biserică.

În vremea din urmă colindele noastre încă s'au împetrişat cu cine ştie ce balade şi descântări. Iată de pildă o strofă din o colindă din părţile acestea: La făgădăul Evii, beu-şi boierii ţării, tot îşi beau şi-şi mulătesc şi pe Eva o peţesc. Adecă aici e vorba de făgădău, de beut, de petrecut şi de peţit, iar despre Naşterea lui Isus Christos nu enici o pomeneală! Astfel de colinzi trebuiesc părăsite că nu-s creştineşti şi prin asta în loc să sărbăm, batjocorim lucruri sfinte şi D-zeieşti, va să zică păcătuim. Avem noi colinde destul de multe în cari să vesteşte Naşterea lui Isus Christos pe acelea să le cântăm, iar nu descânţete păgâneşti şi cântece lumeşti.

Avem noi datină de facem clăci peste vară fie la un sărac, fie la un om cu stare, care nu prea poate birui cu lucrul. De obicei la clăci se dă din belşug beutură, aşa că aproape fiecare merge beat acasă.

Nu zic să nu facem clăci, asta aşa a fost decând e lumea, dar zic să nu se facă în forma în care se face. Să lăsăm beutura. Dacă facem clacă la sărac, să nu pretindem nimic, dacă facem clacă la găzduc, iar să nu poftim nici o beutură ci să zicem, că banii cari voieşte să-i prădeze pe beutură să-i cinstească săracilor ori bisericei şi şcoalei. În forma aceasta noi facem o faptă creştinească ajutând deodată în două părţi.

Şezătorile din trecut, cari înlocuiau şcoala, earăş sau stricat.

Mai de mult în şezători spuneau oamenii poveşti şi noutăţi. Ele erau un fel de şcoală pentru tineri. Cei mai isteţi şi unii bătrâni înlocuiau pe dascăl cu poveştile lor frumoase şi pline de învăţături. Azi în şezători auzim numai lucruri slabe. Se vorbesc spurcăciuni, de-ţi roşeste obrazul la auzul lor. Ba în unele locuri din şezători fac adevărată crâjmă. Beau vinars de să prăpădesc şi fac lucruri slabe de tot.

Decât aşa şezători, mai bine nimic. Şează tot omul la casa lui. Tinerii şează sările la casa părintească, cetind gazete şi spunând noutăţi celor care nu ştiu ceti şi vor avea folos.

Peste tot părinţii au datorinţă a griji mai bine de copiii lor. Trăim într-o lume stricată; azi în societăţile tinerilor nostri nu mai auzi o vorbă de dai Doamne, ci vorbe jurate şi înjurături proaste împrumu-

tate dela străini.

Precum vedem, aproape toate obiceiurile noastre sunt împreunate cu mâncări, dar mai cu samă cu beuturi, cari nu lipsesc de loc, deşi sunt scumpe şi stricăcioase sănătăţii omului. Înzădar, că Românul e dat cu beutura, ştie prădă banii pe ea. Doar ştim că despre Român să zice că-i frate de cruce cu beutura. Iată ce facem noi:

Bem la ori şi ce întâmplare. Bem de bucurie şi bem de întristare. Când cumpărăm ceva, bem pentru a avea noroc. Când vindem, bem pentru că aşa-i datina să bem aldămaş.

Când s'a născut cineva, bem de bucurie, când ne moare cineva bem pentru supărare. Când e ospăţ, bem de veselie, când ne sfădim cu muierile, bem de năcaz.

Când lucrăm bem, să căpătăm putere, când nu lucrăm bem să ne treacă de urât.

Când ne întâlnim cu cineva, bem de părere bună, când ne despărţim pentru pă-

rere de rău.

Când e ceva alegere bem din datină, fie că ne şi sfădim.

Noi bem când e frig ca să ne încălzim şi bem când e cald să ne recorem.

Bem înainte de mâncare să ne vie pof-ta şi mai bem şi după mâncare ca să ne cadă bine.

Va să zică tot bem şi iară bem. Şi credeţi-mă, că dintre toate dările ce le avem, nice una nu ne sărăceşte ca beutura. Beutura e prădarea banilor înzădar, după care omul nu trage nice un folos, fără ruşine şi sărăcie.

Să părăsim dar din datinile noastre cele cari ne strică şi să lăsăm din ele beutura dacă nu vrem să sărăcim pe zi ce merge şi dacă nu vrem ca să fim coada popoarelor. Şi asta să o facem din vreme, să nu lăsăm până vom cădea la sărăcie cu totul şi 'n urmă să strigăm şi să pomenim min-tea Românului cea din urmă. *Chimu.*

Ducerea unor prizonieri bulgari în Bucureşti.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 14 August n.

Dela consistoriul din Sibiu. Luni în 11 August n. c. consistoriul archidiecezan a ținut o ședință plenară, în care s'au luat mai multe hotărâri de mare însemnătate: S'au aprobat (primit) planurile și preliminarul de cheltueli pentru adaptarea (repararea și mărirea) seminarului „Andreian”. Lucrarea s'a dat în întreprindere arhitecților români *Dușoiu și Leucă* pentru suma totală de 252 mii de coroane. (Acești doi Români harnici zidesc în Sibiu de prezent și frumosul edificiu de pe promenada Bretter, unde se va deschide în curând noul hotel românesc.)

În aceasta ședință s'a hotărât și darea în întreprindere a zidirii pentru gimnaziul din Brad. Planurile de zidire sunt aprobate de guvern, astfel că în curând se va escrie o licitație publică. Cu deosebită bucurie s'a luat la cunoștință, că marele binefăcător *Vasile Stroescu* a făcut un dar de 100 de mii coroane pentru clădirea gimnaziului din Brad, prin ceea ce s'a făcut cu puțință zidirea de mult dorită.

Români băsărăbeni la universitatea din Iași. După cum se vestește din Iași, din toate părțile Basarabiei răpite de Ruși au venit cereri dela tineri români, cari vreau să se înscrie la universitatea românească din Iași, pentru că să învețe studiile cele mai înalte în limba dulce românească. Acestia vor fi apoi apostolii redeșteptării naționale la frații din Basarabia.

Ciardașul la o petrecere românească. „Românul” din Arad are o corespondență din Hălmagiu (comitatul Aradului), unde s'a serbat jubileul de 25 de ani de preoție a părintelui protopop Cornel Lazăr. După teatru s'a jucat și *ciardașul*!

Despre aceasta mai scrie un alt corespondent al „Românului” următoarele: „E adevărat, că s'a jucat ciardaș, și anume el a fost poruncit de însuși fiul protopopului, pentru a cărui serbătorire s'au adunat Români din Hălmagiu. Toți Românii cinstiți s'au înverșunat însă, așa că ciardașul a trebuit să înceteze numai decât. Cauza acestei ticăloșii e — după cum spune corespondentul — că unii dintre Românii cărturari își fac de lucru și petrec cu cei câțiva Jidano-Maghiari pripăziți în Hălmagiu. Românii cei buni de acolo vor începe încurând o lucrare, ca să înceteze orice atingere și conviețuire socială cu Jidano-Maghiarii.

Așa și trebuie!

Golievski-Goliescu, căpitanul mișel, care a vrut să vândă România Rusiei, a fost condamnat, după cum am spus, la muncă silnică în ocne. Până în săptămâna trecută a fost ținut în închisoarea Văcărești din București, ear Vineri a fost trimis la Ocnele-mari. El a fost adus la Gara-de-Nord (București) escortat de mulți soldați. Avea lanțuri la mâni și la picioare și era îmbrăcat în haine sure de ocnaș. Când s'a aflat în gară de aducerea lui, lumea a dat năvală să-l vadă. Toți îl huiduiau și batjocorau, așa că a trebuit să sară poliția să oprească pe oameni să nu-l bată sau chiar omoare. Când a plecat trenul cu el, lumea a început de nou cu huiduile.

Iară o știre bună cu privire la o școală românească. Bravii Români din Chelmac au hotărât să urce salariile învățătorilor după legea cea mai nouă fără să ceară ajutor dela stat.

Se vede, că au și conducători buni, dar și ei sunt oameni vrednici.

Pentru notari. Ministrul de interne le-a promis notarilor, că între cele dintâi legi, pe cari le va prezenta dietei, va fi una, prin care să li-se mărească salariile.

Notarii sunt, împreună cu funcționarii dela pretură, stâlpii administrației aziatice dela noi, așa că nu e mirare, ca un Șandor să le răsplătească ajutorul, ce-l are dela ei când e vorba de-a sfărâma drepturile Românilor.

Garda dietei. Cetitorii noștri știu, că Tisa a înființat o gardă, un fel de jandarmerie, în dieta din Pesta. Jandarmii aceștia aveau să toace pe orice deputat din opoziție, care ar fi cutezat să se împotrivească mai cu putere la voința lui Tisa. Un deputat a și fost tăiat rău de însuși căpitanul gărzii. Acum se gândesc să o întocmească altminteri sau chiar să o desființeze. Te pomeniști, că îi e rușine și lui Tisa de bajilozuciile lui!

Restanțe mari de dare. Restanțele de dare pe anul acesta erau la sfârșitul lunii Iunie în comitatul Caraș-Severinului (și tot cam așa e și în alte comitate) de aproape trei milioane de coroane! De unde să și plătească bieții oameni năpăstuiți de câțiva ani de potopuri?

Cei păgubiți de vărsările mari de ape să se grăbească a se înștiința la primăriile comunale, ca să li-se șteargă dările pe anul acesta. Legea le dă dreptul.

Frica săraca! Ministrul din Pesta a dat concesiune unei societăți teatrale *sârbești* din Novisad (Neoplanta, Neusatz) să joace pieze teatrale timp de o lună în toate orașele cu locuitori sârbi.

O hotărâre potrivită. Comitetul bisericesc al Sașilor din Rodeș (comitatul Târnavelor) a hotărât, ca pe viitor orice membru ales, care va mai cinsti (?) cu beutură pe alegători, să fie amendat cu cinci coroane.

Hotărârea e cât se poate de bună, căci, după cum spune preotul săsesc, prin obiceiul de-a bea erau siliți să bea și să plătească beutură și oameni cinstiți, cari erau contra acestui obicei; afară de aceea poporul nu va putea fi sănătos până nu se scapă de ciuma rachiului, nici nu va putea face economii (cruțări de bani) dând bani pe rachiu, ear copiii nu vor putea învăța omenie văzându-și părinții beutori.

Impotriva beuturii sunt toți domnitorii. Adevărat, că unii gustă la masă câte un singur păhar de vin ușor amestecat cu multă apă, dar unii nu-l gustă de loc. Țarul Rusiei bea rar de tot câte un păhar de vin. Vilhelm al Germaniei bea numai vin de mere și siropuri (zeamă de simeură sau de fragi cu zahăr), ear la prânzuri mari gustă și dintr'un păhar de vin amestecat cu multă apă. Regele Victor Emanuel al Italiei, Gustav al Svediei, Ferdinand al Bulgariei nu beau de loc, ear regele Alfonso al Spaniei bea și la prânzurile cele mari numai apă curată.

Nici nu e mirare, că toți sunt foarte sănătoși și cu capul pururea limpede.

Sângele nu se face apă. E cam de mult, de când guvernele din Pesta au început să silească pe toți slujitorii mai mici de pe la gări, drumuri, închisori ș. a., apoi pe jandarmii, cari erau Români, să-și maghiarizeze numele. Așa a pățit-o și sergentul de jandarmi Seplachi Mihali Român de viță. Speră, că o să fie înaintat. Dar s'a înșelat și atunci i-a părut rău de ce a făcut. Intrând într'un birt, a cerut românește lista bucatelor. Chelnării i-au răspuns ungurește. Atunci a sărit de pe scaun și se răsti către chelnări: „Ce, nu știți românește? Las', că vă vom învăța noi Românii! Vom ajunge noi domni în Ardeal!” — Se'nțelege, că împotriva lui s'a făcut arătare criminală și acum își așteaptă osândă. Oricare va fi, jandarmul român va răsufla ușurat, că s'a văzut scăpat de comedia de-a fi socotit Maghiaron.

Intâia gazetă oficială albaneză a început să se tipărească în tipografia statului albanez înființată în Valona.

Botez într'o tabără de lângă București. Nu departe de București se găsește și regimentul 74 infanteria de rezervă. Nevasta unui rezervist a venit să-și vadă bărbatul. Ea era grea în luna a noua. Drumul nu prea scurt a obosit-o prea mult și abia ajunsă în tabără a dat naștere unui băiat voinic, născut în tabără ca și odinioară împărațul Traian. Comandantul regimentului, dl colonel Ion Drăgălină (Bănățean de neam), și ofițerii au hotărât să boteze ei copilul, căruia i-au dat numele *Ion Drăgălină*. Regina Elisaveta aflând despre acest botez, a trimis părinților un dar de câteva sute de lei.

Scrisoarea unei soții române. Mihai Tudor din Braila e sergent rezervist în regimentul al 20-lea de artilerie. Ascultând de ordinul Regelui și al țării, a plecat și el în Bulgaria. Fiind un simplu dulgher (lemnariu), care-și câștiga cele de lipsă pentru traiul zilnic cu munca mâinilor și nu avea nici o avere, era cam îngrijit cum o va duce nevasta lui, pe care o lăsase cu o copilă acasă. Nevasta i-a trimis o scrisoare de îmbărbătare, care trebuie să o cunoască toate soțiile române de pretutindeni. Eată epistola bravei Române:

„Iubitul meu soț! Am primit scrisorile tale și mă simt fericită; îți doresc sănătate, eu sunt sănătoasă, împreună cu fetița noastră, să nu duci grije, să te gândești că nu ai pe nimeni și să te lupți cu vitejie pentru țara noastră românească. Voiu fi în stare să-mi țin copila și să fiu curagioasă pentru patria noastră. Eu am o inimă tare, să nu-ți mai fie gândul la noi, decât la ordinele țării noastre, fii vesel și curajos cum ai fost la plecare. Primește complimente dela curtea întreagă și doresc victorie (biruință) țării noastre. Te sărut cu foc de dor, a ta soție

Aurica Mihai Tudor.”

Trăească femeia română de pretutindeni! Căci așa vor fi și soțiile noastre din Ardeal, Banat, Bihor și Maramurăș, când bărbații lor vor avea să lupte pentru binele națiunii românești.

Legătura dintre București și România nouă. Între București și Oltenița, portul românesc de lângă Dunăre în fața Turcucaei, se vor înființa trenuri cu circulație (mers) mai repede. Între Oltenița și Turcucaia se va înființa și un serviciu de vapoare, cari vor trece dela un mal la altul de câtevoari pe zi.

O crimă bulgărească. Intre ofițerii sârbi, cari au luptat mai vitejește pentru cucerirea Adrianopolului pe sama *Bulgarilor* a fost și locotenent-colonelul Aranghelovici. El a fost și decorat de regele Bulgariei pentru vitejia lui. În al doilea războiu balcanic, între Sârbi și Bulgari, Aranghelovici a fost rănit într-o luptă. Barbarii bulgari dând peste el rănit, l-au omorât în modul cel mai grozav, scoțându-i ochii și împungându-l cu baionetele. Un corespondent german a fost mai târziu de față, când au desgropat cadavrul lui Aranghelovici și a putut să vadă și el modul grozav, cum a fost chinuit acest viteaz.

De altminteri ofițeri și ziariști străini au cercetat și multe alte crime săvârșite de Bulgari în Macedonia nu numai față de răniți, ci și față de copii și femei. Nu e deci mirare, că lumea creștinească se întoarce cu scârbă dela acest popor, pe care îl mai laudă numai semenii lor din Pesta și foile plătite de ei din Viena.

Veste frumoasă din Srediștea mică. Ni se scrie: Tinerimea din Srediștea mică, lângă Verșet, a hotărât să înființeze o Bancă populară, ca însoțire de credit și economii. Adunarea generală se va ține în localul școlii confesionale române la 6/19 August a. c., adică la serbătoria Schimbarea la față, după amiază la 2 ore. Toți sătenii voitori de bine sunt invitați cu toată dragostea să iee parte la adunarea de constituire, să se înscrie de membrii, să primească statutele ce se vor ceti și să aleagă — cum scriu statutele — pe toți funcționarii (slujbașii) băncii.

Recruții mai slabi. Pentruca să aibă o armată cât mai mare, din ordinul ministrului nostru de războiu se recrutează și ficiori mai slabi, cari altminteri ar trebui să fie scutiți. Recruții din toamna trecută și-au primit instrucția deosebit de ceilalți pe deplin voinici. Se'nțelege, că deprinderile lor au fost mai ușoare. Dovăduindu-se bună încercarea aceasta cu deprinderea deosebită a recruților mai slabi, începând cu toamna care vine se va forma la toate regimentele câte un despărțământ deosebit din recruții de felul acesta.

O faptă frumoasă a soldaților români. Un ofițer român povestește următoarele: În comuna Dragomirești, nu tocmai departe de București, se află regimentul 67 de infanterie (rezervă). Într-una din zile rezerviștii au auzit plângând o femeie, care le spuse, că i-a murit un bou, bărbatul ei e mobilizat și nu știe, ce să se facă, căci îi trebuie câteva sute de lei, ca să-și ia alt bou, iar lipsită de el nu-și poate face munca câmpului. Soldații rezerviști, fără să-i fi îndemnat cineva, s'au apucat să strângă cu toții bani (care 10, care 20 bani) și în curând s'a adunat o sumă frumoasă, care a fost dată femeii să-și cumpere iute alt bou. Fiindcă s'au strâns mai mulți bani decât făcea bou, restul banilor s'a împărțit la câțiva rezerviști năcăjiți.

Un omor îngrozitor. Un proprietar din ținutul Chiefului (Rusia) și-a adus la sapă optzeci de femei dintr'un alt ținut pentru că acestea lucrau mai efin ca cele din ținutul lui. Țăranii și țărancele din comuna lui s'au infuriat pentru că a adus lucrătoare străine și într-o noapte au dat foc șurii, în care dormiau cele optzeci de femei. Șura a ars și cu ea împreună și cele optzeci de nenorocite. 30 țărani și țărance, cari au dat foc, au fost arestate.

Dreptate târzie. Vrednicul învățător român și bun naționalist, dl Patrichie Rămneanu din Costeiu (comit. Timișului) a fost suspendat doi ani și jumătate din post pentru „agitatie”. În sfârșit și-a ocupat eară postul. Nedreptatea, ce a suferit, de sigur, că la oțelit și mai mult în lupta pentru luminarea națională a copiilor și celorlalți locuitori din comună.

Timpul în munții românești. În partea deătră România a munților nostri Carpați, pe la Câmpulung, a nins mult în săptămânile trecute, așa că temperatura s'a răcit simțitor.

Răscoala prizonierilor Turci din Bulgaria. Din izvor bulgăresc se află, că în Bulgaria sunt vre-o sută de mii de soldați turci prizonieri. (Multe mii din ei au fost eliberate de Români.) Aflând despre ocuparea de nou a Adrianopolului prin Turci, prizonierii au început să se miște, ba la Stara Zagora (în Bulgaria de meazăzi) o parte din ei s'au revoltat, crezând, că trupele turcești sunt în apropiere. S'a iscat o luptă sângeroasă între Turcii neînarmați și soldații bulgari. — După știri din izvor turcesc, Bulgarii ar fi omorât peste trei mii de prizonieri turci.

Cum își închipuiau Bulgarii viitorul după războiu. Dl Alexandru Dimitrescu, secretarul Societății istorice din București, trecând Dunărea a găsit într-o ladă a unui soldat bulgar fugit o carte bulgărească intitulată „Cartea Soldatului”, tipărită prin îngrijirea statului major bulgar. În cartea aceasta e și o hartă (mapă), în care Bulgaria e arătată mărită până la Salonic și Albania, iar din România Dobrogea e alăturată la Bulgaria și Moldova la Rusia.

Cel-de-Sus și cuminenia Românilor s'a îngrijit însă, ca Bulgaria nici să nu se mărească cum își închipuise în fudulia ei — ungurească, nici Rusia să nu ajungă în Moldova, ci dimpotrivă: Dobrogea românească să se îndoească aproape. Tot celce se înalță, smerise-va, a zis Mântuitorul nostru.

Un vițel cu cap de om. O vacă din județul Tulcea nu putea să fete, de aceea proprietarul ei a chemat pe medicul veterinar în ajutor. Acesta a operat-o. Care nu i-a fost mirare, când scoțând vițelul, a văzut că acesta are un cap ca de om! Medicul veterinar i-a tăiat capul și punându-l în spirt la trimis școlii veterinare din București.

Fondul pentru colonizarea Jidaniilor în Palestina a ajuns la suma de patru milioane. El a fost înființat în anul 1901 de o mare Asociațiune numită sionistă cu scop de-a întemeia de nou Palestina evrească. Ne-ar părea foarte bine să-și întemeieze și Jidani un stat al lor național. Numai cât cei din Ungaria nu vreau să plece, căci au prefăcut-o de mult într-o Palestină, care adevărat, că e încă jidano-maghiară. Dar nu va trece mult și Maghiarii, nemeși și țărani, vor ajunge toți în punga Jidanilor.

Un copil rățacit. Un băiat de 12 ani, absolvent al clasei a II-a gimnazială, a dispărut înainte de vre-o trei săptămâni din Sibiu. Băiatul a purtat atunci haine nemțești, un roc vânat închis, pantaloni scurți până la genunchi culoare sură-verzie și pălărie de paie galbină, rotundă, mică, cu pantlică neagră. Primăriile comunale și cetitorii foi noastre, cari ar afla pe acest băiat, sunt rugați a-l reține și a aviza poliția din Sibiu, sau a înștiința redacția noastră.

Din Săsăuș. Mulțumită publică. Bunii români și creștini aflători în America de Nord în orașul Lisbon Ohio, au binevoit a contribui pentru edificarea bisericii române gr-cat. din Săsăuș cu următoarele sume: George Limpede 1 dolar, Simion Scutea 1 d., Ispas Benda 1 d., Ioan Olariu 5 d., George Scutea 50 cenți, Ioan Feldeoii 1 d., David Olariu 1 d., Lazăr Vintilă, Sibiu 50 c., Moise Rădoiu cu soția, Apoldul-mic 50 c., Dumitru Popa, Deal, 25 c., Nicolae Stroia, Chirpăr 25 c., Dumitru Marcu, Tilișca 10 c., Ioan Răcan, Tilișca 20 c., Vasile Curtean, Săcel 25., Ioan Pandrea și soția Ana, Făget 1 d., Vasile Pandrea, Făget 25 c., Alex. Popa 25 c., Iacob Orăștian, Moise Muntean, Apold 25 c., Nicolae Fleșariu, Toarcia 1 d., Nicolae Sărbu, Bucerdea 30 c., Savu Lupu, Tömnațic 50 c., Lazăr Prașca și soția, Sibiu 1 d., Nicolae Bogdan, Arpaș 25 c., Iacob Cristean, Crăciun 25 c., Dumitru Scurtu 1 d., George Rogozia 50 c., Ilie Fogoraș, Drăguș 25 c., Toma Radu, Săcădate 25 c., Mateiu Stoica, Bucerdea 25 c., Ioan Muntean, Apold 25 c., și Toma Fruchan cu totul în sumă de 100 coroane. — Primească donatorii și pe calea aceasta cea mai călduroasă mulțumită din partea întregii comune bisericesti, și Dumnezeu bunul să le răsplătească fapta lor măreață. Săsăuș, la 25 Maiu 1913. *George Gherghel*, preot, *Chirion Șerban*, cantor și not. com. parohial, *George Stănuțu*, episcop.

Dare de seamă și mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii de vară din 2 August n. a. c., aranjată de tinerii studenți din frunțașă comună Rășinari, au binevoit a suprasolvi următorii: Văd. Dr. Constanța P. Barcianu și dl Bucur Dancășiu câte 3 cor., d-nii Irimie Dancășiu și N. N. câte 2 cor., d-nii Dr. Ioan Bucur, medic, Ioan Vidrighin, inv., Nicolae Băncilă, Nicolae Șerbănoiu, Emilian Pinciu, Șerban Ilcușiu, Ioan Vidrighin, Maniu Bratu, Petru Bădilă, Stan Bratu, Vasile Poplăcenel, Petru Vidrighin, câte 1 cor., Teofil Căliman, inv. 40 bani, Petru Mitrea 30 bani, Ioan Severin, Bucur Podariu, Maniu Martin, Dum'tru Vidrighin, câte 20 bani. Cu totul s'a încassat suma de 152 cor., din care acoperindu-se spesele de 141 cor. 44 bani, a rezultat un venit curat de 10 cor. 56 bani, care sumă s'a alăturat averii societății, depunându-se la banca »Andreiana« din loc. În numele studenților rășinari aranjatori le mulțumesc domnilor contribuenți și pe această cale.

Șerban Cioranu, cassar.

Știri economice.

Târgul de vite în Sebeșul-săsesc se va ține în 21, 22 și 23 August st. n., iar **târgul de mărfuri** în 25 August n.

Scumpirea săpunului. Fabricile de săpun din Austria au hotărât să scumpească săpunul cu 4 bani la chilogram din cauza scumpirii tuturor grăsimilor. Nu peste mult le vor urma și fabricanții de săpun din Ungaria.

De altminteri gospodinele noastre dela sate n'ar trebui să se sperie de aceasta urcare, căci săpunul se poate face și acasă. În gospodăria țărănească să pot aduna totdeauna grăsimi și orice, cari nu mai trebuie pentru nutremânt și din cari să poate face săpun.

Ultime știri.

Subscrierea contractului de pace.

S'a întâmplat Duminecă înainte de amiază. La ciasurile 9¹/₂, sau întrunit delegații în ședință deosebită. Mai înainte de a se subscrie tractatul, ministrul-președinte al Greciei, Venizelos, a ținut o vorbire plină de laude la adresa României și a dlui Maiorescu, ministrul-președinte român, care de asemenea a răspuns prin cuvinte alese.

După aceea — punct la 10 și jumătate ore — s'a început iscălirea tractatului, care s'a făcut în cinci exemplare. Despre momentul când s'a început iscălirea primului tractat, lumea a fost vestită prin buibuitul tunurilor și trasul clopotelor. Primele iscălituri au fost ale delegaților României în ordinea următoare: T. Maiorescu, A. Marghiloman, T. Ionescu, C. Di-sescu, general Coandă, colonel Cristescu. După aceea au urmat iscăliturile delegaților bulgari în frunte cu Tonceff, ale delegaților greci în frunte cu Venizelos, delegații sârbi în frunte cu Pasici și apoi delegații muntenegrini. D-nii Maiorescu, Tonceff, Venizelos și Pasici au pus și sigilul lor personal cu ceară roșie, lângă nume. Odată iscălit primul exemplar, au urmat celelalte patru, în ordine alfabetică după numele statelor.

Sfârșindu-se iscălirea tractatelor dl Maiorescu a ținut o a doua vorbire, din care dăm și aci unele părți, și anume: „Înainte de a ne despărți, permiteți-mi a vă aminti, că conferința noastră a ținut prima sa ședință Mercuri în 17 Iulie v. și că azi Duminecă, la 28 Iulie v., adică după 11 zile, încheierea păcii e fapt împlinit.

Domnilor, cred că ne despărțim cu conștiința de-a fi făcut cum am putut mai bine, pentru a apăra interesele statelor, pe care le reprezentăm și în credința, că legăturile avute între noi în tot timpul muncii noastre împreună, — vor avea de urmare ajungerea bunei înțelegeri între statele noastre. Prin aceasta declar de închisă conferința de pace dela București.

La Mitropolie și la Palat.

După închiderea ședinței delegații au plecat cu toții la Mitropolie, unde au luat parte la serviciul dumnezeesc. După 11 ore sosesec toți delegații păcii, atașații militari, ministrii țării, senatorii, deputații, generali, etc. La 12 oare sosește în curtea Mitropoliei Regele Carol dimpreună cu Regina într'un automobil, iar în al doilea automobil, Princesele Maria și Elisabeta. Mulțimeai aplaudează la culme.

La intrarea în catedrală, Regele a fost întâmpinat de mitropolitul țării, Conon, de arhieriei și întreg clerul mitropolitan, apoi de delegații statelor balcanice și ministrii României.

Când s'au făcut pomenirile, Mitropolitul Conon a pomenit pe lângă Regele Carol al României și pe Constantin regele Greciei, Petru regele Serbiei, Ferdinand regele Bulgariei și Nicolae regele Muntenegrului. La urmă toți delegații au sărutat evanghelia, ar muzica batalionului de pionire executa rugăciunea afară în curtea Mitropoliei.

După liturghie regele a eșit din biserică și s'a întreținut în vorbe cu domnii Maiorescu, Venizelos, Pasici, Ficef și Tonceff. Tot asemenea a făcut și Regina. În sunetul imnului regal, regele s'a îndreptat spre compania din regimentul I de cetate, care făcea onorurile, și a ordonat defilarea, care s'a întâmplat sub comanda generalului Zotu. Serbarea s'a încheiat la 1 oră.

Prânzul dela Palat.

Tot Duminecă, la ciasurile 8 seara, s'a dat la palat un prânz de gală în onoarea delegaților de pace, la care a luat parte aproape 60 de persoane, în frunte cu Regele, Regina și membrii familiei domnitoare. La acest prânz Regele Carol a ținut o vorbire de mare însemnătate, zicând între altele următoarele: Să facem urări și să ne unim la olaltă pentru a ajunge acel scop atât de nobil și atât de dorit, care va face să se uite trecutul întristător, pregătind căile unui viitor fericit. Eu sunt adânc încredințat, că pacea care s'a încheiat va fi statornică. Dorința mea cea mai scumpă este de a vedea între România și regatele Peninsulei Balcanice stările cele mai prietenești, ceea ce va putea fi numai în interesul nostru al tuturor.

Pacea încheiată nu se va mai schimba!

Așa se poate crede cu siguranță, în urma celor petrecute în zilele din urmă. — Pe lângă felicitarea din partea împăratului Wilhelm al Germaniei, Regele Carol al României a mai primit felicitări din partea Țarului Nicolae al Rusiei și a președintelui Franței. Aceste telegrame însemnează, că țările susnumite încă sunt mulțumite cu pacea încheiată.

Mai multe telegrame s'au schimbat între Regele Carol și Regele Ferdinand al Bulgariei, Constantin al Greciei, Petru al Serbiei și Nicolae al Muntenegrului.

Astfel fiind, din străduința Austro-Ungariei care voia să mai sprijinească Bulgaria, ca aceasta să capete Cavala, nu se va alege nimic. Austro-Ungaria și Bulgaria vor rămâne cu dorința, iar Grecia cu Cavala.

Liberarea rezerviștilor.

Toți rezerviști, precum și feciorii cari s'au servit din anul 1909, în Bosnia Herțegovina și Dalmația, vor fi lăsați acasă momentan. (Acest ordin s'a dat în 13 August n).

Alte știri diferite.

— În București se vorbește de trei căsătorii princiare, cari vor avea loc la toamnă sau cel mult în primăvara anului viitor. — Princesesa Elisaveta a României se va căsători cu moștenitorul de tron George al Greciei. — Principele Carol va lua o fată a Țarului Rusiei, iar Principele moștenitor Alexandru al Sârbiei va lua o altă fată a Țarului. — Moștenitorul de tron Ferdinand al României, dimpreună cu principele Carol, vor vizita în curând pe Țarul Rusiei la Livadia.

— Regele Carol a ordonat demobilizarea cu totul.

— Primăria orașului București și Reuniunea zăriștilor români încă au dat bancheturi în onoarea delegaților de pace.

— Mercuri și Joi acum, delegații de pace părăsesc Bucureștiul. Ei au fost aproape toți decorați din partea Regelui Carol, numai delegații bulgari au rugat să nu li-se dea nici o decorație.

— Până la 22 Iulie v. au murit de holeră în armata română din Bulgaria 129 soldați. (În Bulgaria bântuie holera foarte tare.)

Poșta Redacției și a Administrației.

I. V. în A. După cum vedeți, acum e tare mult material actual, de aceea a întârziat publicarea. Dar credem, că i-se va putea face loc în curând.

V. D. în N. v. S'a trimis și Nr. 31, dar de cumva să nu fi sosit de loc, binevoiti a serie din nou, ca să le trimitem a doua oară.

Abonatul 6986. Nu s'a putut publica din lipsă de loc. Avem o sumedenie de mulțumite publice, cărora încă nu le-am putut face loc, de oarece în acestea zile lumea așteaptă altceva să citească, iar nu mulțumite publice.

Cărți școlare aprobate.

Abecedarul Cărțile de citire pentru școala poporală, anii II—IV, de Dr. I. Stroia, D. Lăpădat și I. Crișan, edițiile mai nouă sunt aprobate de Prea Ven. Consistor arhiepiscopesc sub Nr. 8376/1913, iar cea pentru anii V—VI sub Nr. 234/1912.

Din partea In. Ministru: Abecedarul, ediția III sub Nr. 89,898/1912. Cărțile de citire: pentru anul II, ediția IV sub Nr. 179,312/1912, anul III, ediția II și III sub Nr. 116,523/1912, anul IV, ediția II sub Nr. 148,080/1912, anii V și VI, ediția I sub Nr. 45,574/1912.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

4 August: Budapesta.

5 August: Drag, Mociu, Papolt, Sborșin, Voila.

6 August: Aiud, Farcașlacă, Gheroslăul de pe Someș.

7 August: Dej, Mănăsturul-unguresc.

8 August: Barot, Cetatea-de-baltă, Ciozvin, Ciuc-Cosmaș.

10 August: Copșa-mică, Șarcaia, Vințu-de-sus.

11 August: Copșa-mare, Făget, Sebeșul-săsesc, Vinga, Zarand.

12 August: Baia-mare, Becas (Gherghino), Corond, Mierghindeal.

14 August: Bistrița, Boroșneul-mare, Frata-ung., Jimborul-mare, Mocrin, Moldova-veche, Viștea de jos.

15. Alibunariu, Câmpeni, Ciacova, Făget, Hațeg, Ilia, Săn-Paul, Șilimegi, Tăuș.

16. Cisnădie.

17. Komarom (Ujszöny), Zlagna.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 12 August st. n.

Grâu	Cor. 19.—	până 20,5 de hectolitru
Săcară .—	—	—
Orz	11,60	12,80
Ovăș	9,—	11,—
Cucuruz	13,20	14,50
Cartofi	4,—	4,50
Fasole	—	—
Fână Nr. 8	35,20	35,20 la 100 chilo
„ „ 4	34,40	34,40
„ „ 5	33,80	33,80
Slănină	154,—	170,—
Unsoare de porc	171,—	176,—
Său brut	56,—	64,—
Său de lumini	84,—	88,—
Său de lumini topit	104,—	104,—
Săpun	66,—	66,—
Fân	4,—	5,—
Lemne de foc neplutite 10 10	9,20	11,— la met. cub.
„ „ plutite 9 20	9,20	9,70
Spirt rafinat . . Cor. 2,10	2,10	2,15 la litru
Spirt rdinar	2,08	2,08
Carne de vită pentru supă Cor. 1,20	până 2 — la chilo	
„ „ „ friptură	1,60	2,—
„ „ vitel	1,—	1,80
„ „ porc	1,20	2,—
Ouă 10 bucăți	—,62	—,80
Un păturar de miel	—,—	—,—
Carne de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA 13 August n. st.

Grân de Tisa 78 chilo Cor.	11,07 până 11,22 la 50 chilo
„ „ 79 „ „	11,20 „ 11,32
„ „ 80 „ „	11,22 „ 11,37
Săcară	8,45 „ 8,52
Orz	7,80 „ 8,—
Ovăș	8,85 „ 9,05
Cucuruz	8,32 „ 8,40

Prețul banilor în 13 August n.

	cumpărat	vându
Galbeni	Cor. 11,30	11,42
100 Lei, hârtie	92,50	93,30
100 Lei, argint	90,—	92,50
Lire turcești, aur	21,40	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,90	24,18
100 marce, aur	117,85	118,25
100 „ hârtie	117,85	118,25
Napoleon	19,04	19,18
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	254,—
100 „ argint	242,—	245,—

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului,,.

Bioscopiul Apollo își continuă interesantele reprezentații, cari atrag foarte mult public, doritor de distracție în ciasturile de seară. Tot a doua zi e program nou. Zilele acestea se va da „Onoarea femeii“, dramă în 3 acte, „Trenul norvegian pe munte“, după natură etc. În fiecare zi sunt trei reprezentații: la 4¹/₂ d. a., 6¹/₂ și 8¹/₂ seara. În decursul reprezentațiilor cântă muzica militară.

Panorama internațională se află de câteva zile în Sibiu, pe Piața gării. Aci sunt lucruri, cari foarte rar se pot vedea pe la noi. Anume o caravană a celor mai mici cai din lume, dela 40 centimetri înăl-

țime în sus, sunt rase africane, scoțiane, siberiene etc. — Apoi d-soara *Luna Delmont*, cea mai bună gâcitoare a gândurilor, care uimește publicul prin lucruri nemai-pomenite. Cu ochii legați ea cetește numere de miliarde, gâcește numele persoanelor și altele. — *Princesa Anetta* e o artistă trupească, căreia îi lipsesc mâinile și picioarele, fiind ciungă în toată forma. Cu toate acestea ea poate scrie, cântă la un instrument, oasă etc. — Ca senzație deosebită este calul „Deșteptul Hans“, care știe să socotească, spune prin semne câți copii sau femei sunt de față, arată cu piciorul la câte ore și minute este, după ce

i-s'a arătat ciasul dinaintea ochilor. Panorama, care mai stă încă câteva zile în orașul nostru, se poate cerceta atât de persoane mari, cât și de copii, în fiecare zi dela 3 ore după amiază până la 10 ore seara.

Un culegător de litere

care știe lucra la mașina de cules Typograph, sau eventual unul care să învețe, află aplicare momentană la **Tipografia Poporului** în Sibiu.

Un băiat

priceput și din familie bună, având școală necesară, se primește ca **învățăcel** la mașinile de tipar, tot la **Tipografia Poporului** în Sibiu.

Publicațiune.

Comuna **Orlát** dă în întreprindere **edificarea școlii comunale**, prin licitațiune publică minuentă, ce se va ține în **31 August 1913**, la 11 ore a. m., pre lângă prețul de strigare de 46.000 cor.

Înainte de începerea licitațiunii se primesc și oferte în scris.

Vadiul e de 5% dela prețul de strigare. 1186

Planul, preliminarul, condițiile de licitare și formularul de contract, se pot vedea în fiecare zi în orele oficiale la primăria comunală.

Comuna își rezervă dreptul de a alege dintre ofertenți de întreprinzător pre cel care-l va afla mai potrivit.

Primăria comunală.

Nr. 102/913

1191

Publicațiune.

Comuna **Guraro** dă în **31 August 1913**, la 10 ore a. m., în cancelaria comunală de aici, **cărcima comunală în arândă** pe timpul din 1 Octomvrie 1913 până în 31 Decemvrie 1914. — Prețul strigării e 1000 cor. — Vadiu 10%. — Până la începerea licitațiunii verbale se primesc și oferte în scris, cari să fie provăzute cu vadiul recerut. Condițiunile de licitație se pot ceti în cancelaria comunală.

Comuna își rezervă dreptul a alege după plac între ofertenți.

Guraro, în 14 August 1913.

Primăria comunală.

Publicațiune

Fac cunoscut, că în urma unor împrejurări familiare **vând** din mână liberă binecunoscuta și nou renovată **ospătărie și cărcimă** cu licență și trafic, precum și pivniță pentru 18 buți de vin, o șură cu 3 grajduri și grădină. Licitația se va ține la **15 August n. 1913** în cancelaria comunală. Amănunte se pot afla la proprietarul caselor în loc.

Săcel, 28 Iulie 1913

1164

Wenzel Hoffmann.

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisergasse) 17

Pune dinți

615

la cauciuc și de aur cu
— prefuri moderate. —

Publicațiune.

Composesoratul **Könczey** din **Rucăr** își dă în licitație publică **pășunatul său de 200 jugăre catastrale**. Pășunatul să licitează în ziua de **31 August n. 1913**, și se dă în folosință din 27 Octomvrie până în 4 Iunie st. n. 1914. Pășunatul e de clasa I., cu fântână în mijlocul său. Prețul de strigare este 500 coroane, (adece cinci sute cor.). Să depune vadiul de 10% dela prețul strigării.

Condițiile mai detaliate sunt a se vedea la președintele Composesorului.

Și pășunatul do vară să dă din ziua de Sfântul Constandin până în ziua de Sfânta Maria. Prețul strigării 300 cor. 1182

Rucăr, la 10 August 1913.

Cu stimă

Ion Neagos, președinte

Nr. 1627/1913 not.

1187

Publicațiune.

Subserisa primărie comunală aduce la cunoștință publică, că **edificiul comunal** provăzut cu **licență de beuturi** (crăjmă) și cu localitate pentru **prăvălie** se dă în **arândă** pe termen de 3 ani, începând cu 2 Octomvrie 1913, în ziua de **24 August st. n. 1913**, la 2 ore p. m., în cancelaria comunală.

Prețul strigării 600 cor.

Condițiunile de licitare se pot vedea la cancelaria comunală.

Beșmbac, 12 August 1913.

Primăria comunală.

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuraticesau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 50 și strada Wagner (Wagnergasse) Nr. 1 dimpreună cu grădina, precum și Hotelul Mihaie din strada Turnului Nr. 11 sunt **de vânzare** din mână liberă. Amănunte la **Ioan Mihaie**, proprietarul caselor, Sibiu strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

Casă de vânzare

se află în Sibiu, strada Gușteriței (Elisabethgasse) Nr. 48. A se întreba acolo. 1178

Se caută un morar

care să poată conduce și motorul cu oleiu brut și moara cu sate. A să adresa la **D. Munthiu**, notar în Reciu, Szebenrése), p. u. Szászorbo 1167

Un ciur

aproape nou, foarte bun, e de **vânzare**, din cauză că proprietarul și-a cumpărat o mașină mai mare. Adresa vânzătorului se poate afla la administrația Foi. Pentru răspuns se adauge marcă de 10 bani. 1170

Casa

din Sibiu, strada Pielarilor (Lederergasse) Nr. 17 e **de vânzare**, pe lângă prețul de 8500 cor. Amănunte acolo în etagiul I. 1172

O trăsură

puțin folosită, dar în stare bună, e de **vânzare** pe lângă un preț moderat. Reflectanții să se adreseze la **Administrația „Foi Poporului“**. 1167

Cel mai mare succes în fabricațiunea de oroloage s'a ajuns!

un foarte elegant cias pentru cavaleri din aur double

marcă premiată splendid

numai Cor. 4-90

Acesta are mecanism Anker ce merge regulat 36 ore, se trage în mod electric și este din aur veritabil de 18 carate. Garanție de 4 ani pentru mers regulat. 1 buc. K. 490, 2 buc. K 9.—. 1189

Cu fiecare orologiu se dă și un lanț aurit în cînste. Acelaș orologiu pentru dame în execuție elegantă K 580. Mai departe oferez un orologiu Anker-Remont. din argint Gloria, coperiș dublu și frumos gravat, cu mers precis pentru numai K 9.—.

Risica e eschis. Schimbarea e permisă, eventual se dau bani înapoi. Trimiterea cu rambură.

Ignatz Cypres, Krakau, Szewska 13/128.

Preț-curent ilustrat se trimite gratis.

O moașe diplomată

cu praxă de mai mulți ani, căsătorită, caută un post potrivit într-o comună mai mare. Serisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivei. 1180

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebuințează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.
Prețul: sticlă mare K 2.—
„mică „ 1'20

Un tinăr

din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale, reale sau civile, află loc ca **practicant** la firma

1162

Ioan Comșa & fiu
în Seliște (Szelistye).

Un tinăr morar

cu diplomă, își caută un post potrivit la o moară mănăstă cu motor de gaz, oleiu brut sau de apă. Posede limba română și maghiară. Doritorii să se adreseze la **George Bura**, morar în Hărău (Haró), u p. Marossolymos. 1155

Mașină de clocit pui

pentru 140 ouă, se vinde ieftin în Sibiu, Str. Seivert 13, (Conradwiese).

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foia Poporului

Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probați numai odată și vă veți convinge.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că de spre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Un automobil

aproape nou e de vânzare în Sibiu, strada Pielarilor (Lederergasse) Nr. 17. 1171

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie, ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

• Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani cu prețuri ieftine oricare sistem de motoare de benzina, ori de oțel brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trălerat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestrele și alte rezvizite economice. Toate acestea vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

• Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20-50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă 627

L. OLARIU

Budapest II. Margit körút 11
lângă podul Margithid.

Pentru căsătorie.

Sunt om singur, cu prăvălie și birt, — caut o femeie în vârstă, fără familie, însă cu zestre, întru cât ar fi cu puțință, dar pentru care sumă de bani ce ar dispune, va fi asigurată, așa că poate fi și companistă. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului. 1177

Moară cu aburi

aranjată complet, cu două părechi de petri, mașină de aburi jumătate stabilă, sistem Höcker 15.5 metri loc pentru încălzit, 7 atm. presiune, probată și în stare foarte bună, e de vânzare pe lângă un preț foarte ieftin. Mașina de aburi se poate vinde eventual și singură. Amănunte se pot afla la Ioan Schieb, birou tehnic în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 8. 1130

Morar și mașinist

căsătorit, care să pricepe cu orice motor, poate conduce moara cu petri singur, își caută un loc la v'o moară potrivită pentru el. Adresa se poate afla la administrația „Foi Poporului“. Pentru răspuns se adaugă o marcă de 10 bani. 1144

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe.
4 părechi de ghețe numai cor. 9-

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 părechi de ghețe cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărima după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 8.50 Expedare cu rambursă.

S. URBACH, export de ghețe
Krakau, Austria Nr. 1013.

Schimbul e admis sau banii retour.

Cetiți și vă mirați! De necrezut!

600 bușăți numai Kor. 3'80

Un cias aurit minunat precision Anker, ce merge 36 ore regulat, dimpreună cu un lanț, pe lângă 3 ani garanție, 1 cravată modernă de mătăsă, 3 buc. batiste fine, 1 inel pentru domni cu imitație de peastră scumpă, 1 spiț pentru țigărete cu peastră scumpă, 1 broșe de dame (noutate), 1 oglindă de buzunar frumoasă, 1 portmoneu de piele, 1 briceag elegant, 1 păreche de bumbi de manjete, 3 bumbi pentru cămăși la piept, aur double cu patent, 1 album cu 36 ilustrate foarte frumoase, 5 obiecte de ris și petreceri pentru tineri și bătrâni, 1 carte pentru compus scrisori, 20 obiecte de corespondență și încă 500 diferite obiecte folositoare, cari sunt neapărat de lipsă în casă. Toate la oaltă cu cias cu tot, care singur e vrednic prețul acela, costă numai Kor. 3'80. — Trimiterea se face cu rambursă prin

Wiener-Warenhaus
F. Windisch, Krakau, Nr. 2 12.
NB. Ce nu convine, se returnează banii.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește

depuneri spre fructificare cu **5** și **5 1/2 %**

după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul.

Direcțiunea

1123

Carte nouă:

ANECDOTE

cu un adaus: „Insemnări autobiografice“

de **Teodor V. Borza**

1130

Variatul și bogatul cuprins al acestei broșuri e următorul:

În loc de prefață
Din viața preotului Teodor V. Borza, autobiografie
Ris căscat
O predică frumoasă
Reamintire din anul 1842
Sasul și Românul
Șolerul la Milenit (1897)
Popa săsesc și predică
Sasul și boii
Un voinic cu alt voinic
Șolerul la vânat
Sasul curajos
Cula merge la pețit
Cula iarăși la pețit
Un toast, ținut la adunarea des-

părământului Asociațiunei la Mediaș, în 28 August 1898
Un mire cinstit în coteț
Țiganul cinstit
Țiganul vânător
Țiganul husar
Nădragii Țiganului
Sasul păcurar
Țiganul cărturar — Păscălerul
Îngropăciunea Valvodului
O predică pe un vârf de salcă
Un toast
La Sângiorz, gratulare d-lui protopop Georgiu Sănu
Un peștor aurd
Cunută țigăneasă

Se poate procura cu prețul de 80 bani, trimiși înainte, dela librăria „Foi Poporului“ în Sibiu, precum și dela autor în Boarta (Mihályfalva) u. p. Șelca mare (Nagyselek)

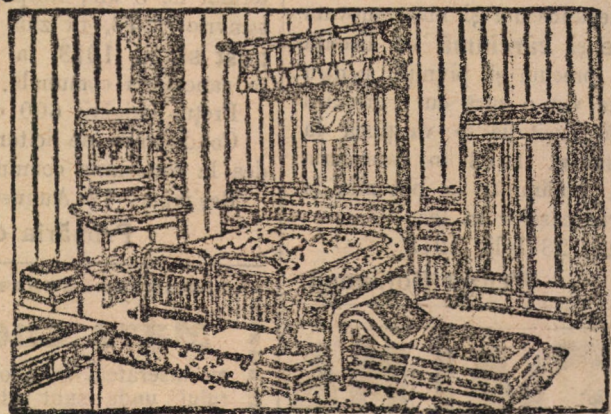

Față tină, juvenilă, transparentă și curată =
mai scurt, cine folosește renumita

alifie pentru față și săpunul lui **Goldstern de Vukovár**

Prețul 1 coroană bucata

Producător: Apotecarul **KIRCHBAUM**
Vukovár Nr. 26 (Slavonia) 1071

Telefon Nr. 47 cu legătură la intrag comitari.

Telefon Nr. 47 cu legătură la intrag comitari.

Mobile moderne.

în toate stilurile, cea mai solidă executare pe lângă garanția recomandă

EMIL PETRUȚIU

— fabrică de mobile —

SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

HOTEL MIHAIL

stațiunea tramvaiului electric

SIBIU, str. Turnului (Saggasse) 11

Telefon în apropierea nemijlocită Telefon
191 — de centrul orașului — 191

Odăi renovate de nou — Bucătărie excelentă
Bere foarte bună și vinuri curate — Bilard nou
Serviciu conștient — Zilnic muzică

Restaurațiune și Cafenea

Hotelier
Fritz Markus

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyseben)

recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai avantajoase condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.

Asigurări mixte cu solvarea necondiționată de două ori a capitalului.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plătiți prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689.43
Pagube de incendiu		5.456.645.67
In total a fost la Transyl- (asig. pe viață		11.740.710
vania la 31 Dec. 1912 (asig. de foc		183.667.241
Capital de fondare și rezerve		2.603.400

Informațiuni și prospecte se dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achiziționari), cari au legătură bună la acasă și în provincie, să primească la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condiții.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o pereche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparez orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

GEORGE LIMPEDE
SIBIU

Piața Brânzei Nr. 9

Banca Industrială Ungaro-Boemă

Budapesta V. Sas-u. 27.

Tot omul să-și încerce norocul !!

Avis.

Tot omul să-și încerce norocul !!

Deja în 25 August a. c.

va fi tragerea proximă a lozurilor convertite dela Banca Hipotecară Ungară cu un câștig principal de:

Cor. 500,000

și o mulțime de câștiguri mai mici în suma totală de circa

1 1/2 milion de Coroane

Dorind a face oricui posibil a-și cumpăra cel puțin unul dintre lozurile acestea atât de bune le vindem de prezent pe lângă

36 rate lunare a Cor. 6.50

Noroc fără nici un risc. Nici o altă soartă de lozuri nu oferă astfel de șanse ca acestea. Observăm, că până de prezent între cei mulți și următorii numeri sunt liberi adevărat de vândut.

5000, 5001, 5002, 5003, 5004, 5005, 5006, 5007, 5008, 5009, 5010, 5011, 5012, 5013, 5014, 5015, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021, 5022, 5023, 5024, 5025, 5026, 5027, 5028, 5029, 5030, 5031, 5032, 5033, 5034, 5035, 5036, 5037, 5038, 5039, 5040, 5041, 5042, 5043, 5044, 5045, 5046, 5047, 5048, 5049, 5050, 5051, 5052, 5053, 5054, 5055, 5056, 5057, 5058, 5059, 5060, 5061, 5062, 5063, 5064, 5065, 5066, 5067, 5068, 5069, 5070, 5071, 5072, 5073, 5074, 5075, 5076, 5077, 5078, 5079, 5080, 5081, 5082, 5083, 5084, 5085, 5086, 5087, 5088, 5089, 5090, 5091, 5092, 5093, 5094, 5095, 5096, 5097, 5098, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103, 5104, 5105, 5106, 5107, 5108, 5109, 5110, 5111, 5112, 5113, 5114, 5115, 5116, 5117, 5118, 5119, 5120, 5121, 5122, 5123, 5124, 5125, 5126, 5127, 5128, 5129, 5130, 5131, 5132, 5133, 5134, 5135, 5136, 5137, 5138, 5139, 5140, 5141, 5142, 5143, 5144, 5145, 5146, 5147, 5148, 5149, 5150.

Fiecare Număr conține 1, 2, sau chiar și mai multe lozuri întregi, a căror tragere va fi în

25 August a. c.

Un număr de acesta cu un loz întreg îl vindem de prezent pe lângă 35 rate lunare a cor. 6.50, iar un Număr cu 2 sau 3 lozuri întregi de două sau trei ori mai scump.

E de lipsă ca cu cazul comandării, să-și aleagă st. cetitor 1, 2, 3 sau chiar și mai multe Numere, nu cumva, ca la caz dacă același Număr e vândut deja, să întâmpine ceva neplăcere.

Cine ne trimite rata primă de cor. 6.50, aceluia imediat i-se trimite d'n partea noastră lista de rate legală, în care este indicată Seria, Numărul și Litera lozului vândut, pe a cărei bază va putea participa, atât la tragerea proximă, cât și la toate celelalte, întrucât să va purta cu achitarea ratelor viitoare punctual. Pentru a putea scuși porto postal, trimitem comitenților cecuri postale. C ne ne trimite primele 2 rate de-odată, aceluia îi cvităm a 3-a rată gratis.

Toate comenzile sunt a se adresa către secția de lozuri a institutului.

Banca Industrială Ungaro-Boemă

BUDAPESTA V. Sas-u. 27.

1169

Vinuri escelente

se află de vânzare pe lângă cele mai ieftine prețuri la prăvălia mare de vinuri

J. Schultz SIBIU, Berggasse 2 (colțul stradei Șaguna) Telefon Nr. 235

Damenii slabi

fie tineri sau bătrâni!

Nu disperați! L'am descoperit! Aparatul meu „H” înlătură imediat slăbiciunea voastră bărbătească (impotență nerastenică). Nici un remediu intern, nici un medicament! Cereți prospectul meu în limba germană, adăugând la scrisoarea d.-v. 40 filerlin mărci postale. Adresa: „NOVA MECHANIKA 115” Postfach 40 — Budapesta — Hauptpost Correspondență numai în limba germană sau maghiară. 1157

Specialitate Coarnele delicate

ale lui **WILHELM NIEDERMAIER**
se recomandă oricărei persoane cu gust bun

Se află de vânzare la:

Rudolf Mühlsteffen, Str. Cisnădiei Nr 29
Carl & J. Spengler, Piața mare Nr. 31

1104

Beutură escelentă și cu gust bun care produce sânger. — Recomandă de medici contra boalei de anemie, lipă de sânger, nervositate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 8.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecile.

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS, apotecar în Sibiu.

Atențiune

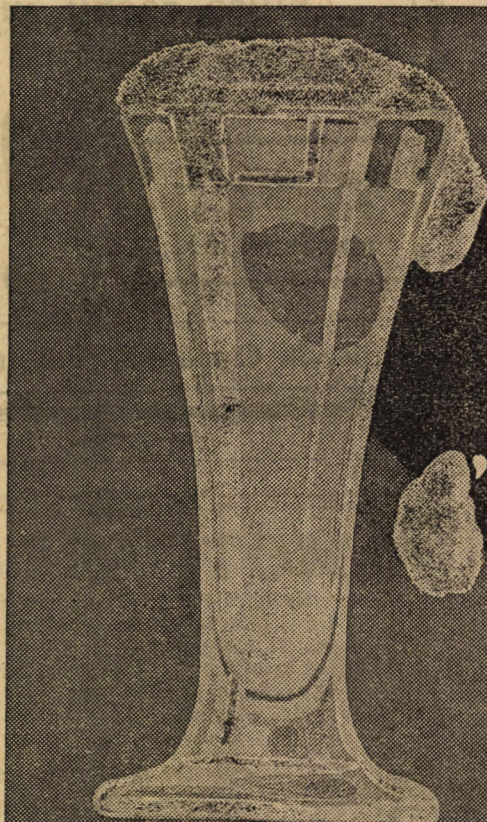
50.000 perechi de ghețe!

4 perechi de ghețe numai Cor. 8.50

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 perechi de ghețe cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 perechile costă numai Cor. 8.50 Espectare cu rambursă.

C. WIENER, export de ghețe, Krakau, Nr. 193.

Schimbul e admis și banii retour.

Berea Thomas

Thomas Binder
și fii
Cisnădie
Sadu

1074

e cea mai bună bere transilvăneană!

La comanda **„Foaia Poporului”** **să amintești.**
 totdeauna, că ai citit **„Foaia Poporului”** ca astfel să îți servi bine, grabnic și ieftin

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER Prima turnătorie de fer Sibiliană

Fabrică de mașini agricole
 Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de **motoare** dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treierat** din renumita fabrică **Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita în prima linie această mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios. Feriți-vă stimăți agricultori a nu cădea în imitații și vă feriți de escroci. • 581

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. . . . Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI”. . . .

Casă cu atelier

potrivit pentru ferărie sau altă meerie e de vânzare din mână liberă n Sibiu, Târgul vitelor Nr. 4 b Viehmarkt-Platz). 1142

Moșie de arândat

în mărime de 330 jugăre să află în comuna Ciuguzel (Fugad), comitatul Albei-inferioare, potrivită cu deosebite pentru prăsierea oilor. Informațiuni mai deaproape dă proprietarul: Nagy Pál, primpretore în Aiud (Nagy-enyed). 1148

Atențiune!

50,000 părechi de ghete

4 părechi de ghete numai cor. 8-

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8-. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghete
 Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii retour.

500. Coroane • plătesc

ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. In Sibiu: la farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teautsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc: farmacia Lederhilger. Sighișoara: farmacia lui Ligner. 639

Să se ceară pretutindenea apă de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite o sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

Balsamul apotecarului A. Thierry

Allein echter Balsam aus der Schutzel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Se folosește: la femei cari lăptesc, la pornirea lăptelui, împotriva împetirii peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, rani, picioare umflate și la **măncarea osului**; apoi la răniri de sabie, împunsături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înflăcărea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, țanduri, pietriș, alicie, spini etc., la tot felul de umflături rani, carbunc, chiar și la **cancer (rac)**; la negei pe mâni sau la picioare, beșici, rani la picioare, **rani de arsuri**, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3-60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul **Török Jozsef** în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droguierile: **Thalmayer și Seitz, Erezii Hochmeister și Frații Radanovits** în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la Ingerul păzitor în **PREGRADA** (lângă Rohits-Sauerbrunn).

Singura veritabilă

Alifie-Centifolia a lui **Thierry**

împiedcă și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”
 Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
 „ „ „ „ . . . 26-28 = „ 4-5
 „ „ „ „ . . . 29-34 = „ 5-7
 „ „ „ „ . . . 35-39 = „ 7-9

Principiul meu
 este:
 Câștig puțin,
 vânzare mare!

Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14
 Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14
 Ghete de lucru pentru domni, tari, esecție în Kalv sau piele de vichs . . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9-50
 „ „ „ „ bumbi sau Ideal . . . 10-
 „ „ „ „ Kobrak . . . 14-
 „ „ „ „ Oslaria . . . 12-
 „ „ „ „ formă americană . . . 13-
 „ „ „ „ formă americană, „
 „ cu bumbi și băieri „ 16-
 Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . . 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni =
Camasi cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame
 = băieți, fete și copii =
bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere!
 Prețuri fără
 concurență!

Cel mai mare
 depozit
 de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandai de corp.

MOTOARE de BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul, ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. — Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare FERD. SALLER
 SIBIU—NAGYSZEBEN, Strada Franciscanilor Nr. 6 unde prețurile sunt cu 30%, mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție

Multe scrisori de recunoștință

La „Croitoria universală“
I. PETRAȘCU
SIBIIU
 Strada Cisnădiei Nr. 30
 TELEFON Nr. 172

PREMIAT:
 Expoziția internațională de modă — Paris 1911 — Grand Prix și medalia de aur
 Expoziția universală din Roma 1911 — Grand Premio și medalia de aur

Aduc la cunoștință on. public, că în atelierul meu de primul rang, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare, precum reverenzi pentru preoți. — Pe mușterii din provincie, cari voesc a-și comanda haine, când sosesc la Sibiu, îi rog să mă cerceteze îndată dimineața, ca apoi încă în decursul zilei să poată și proba hainele în caz de lipsă.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru orice lucru. — Brauri pretești negre, vinete și roșu se pot comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. — Sprijiniți industria română!

„Berea albă și neagră din“
Bereria dela Trei-Stejari
 în SIBIIU
 este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutăta se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Apa minerală
 — naturală — **„HEBE“**
 din Sângeorgiul-român

Această apă minerală alcalină muratică bogată în acid carbonic natural se întrebunțează cu strălucite succese de vindecare: 1. la boale acute și cronice de stomac și intestine; 2. la dispepsie nervoasă; 3. la boale cronice de ficat, tiere, splină și rărunchi; 4. la rachitism, osteomielită, osteoporoză; 5. la catarh de beseică și rărunchi; 6. la haemorrhoidă; 7. la boale catarhale de laringe și plămâni. Ca apă de masă are un gust plăcut și amestecată în egală cantitate cu coloză vinul. E un bun mijloc profilactic contra epidemiilor. Această apă minerală are aceeași eficacitate ca apele minerale din Vichy, Fachingen, Gleichenberg, Bilin, din Málnás, Biksrad.

Prețul apei per litru 24 fileri, — sticlele goale se socotesc cu 16 fileri și tot așa se reprimesc.

Depozit general pentru Sibiu și jur la băcănia **N. ONIȚIU,** Sibiu, strada Măcelarilor

A apărut o carte de valoare:
 „Cultivarea viei, Manuarea vinului,
 Morburile și vindecarea lor“

Autorul opului este Danil D. Graur, inv. și proprietar de vii. Opul are peste 150 ilustrații și 294 pag. este cenzurat și aprobat prin Ministrul de agricultură reg. ung. sub No. 96780/1912 VIII-1. Se capătă la sutor în Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilágy megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil. porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

1052

Editura : **Foala Poporului** Editura : **Căldindarul Poporului**

TIPOGRAFIA POPORULUI
 Strada Măcelarilor 12 ■ SIBIIU ■ Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri
 pe lângă prețurile cele mai moderate

iar în **Librărie** se află o foarte bogată alegere de **Ilustrate** pentru toate ocaziunile

Bilete de vizită în cel mai modern stil

Hârtii de epistole în diferite prețuri și calități

Bilete de logodnă
Bilete de cununie dela cele mai simple până în cele mai fine

• Capital social Coroane 1,200.000. •

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei”
și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Escelente vinuri de masă

pe lângă prețuri moderate se află la

WILH. HRELI

SIBIU, strada Ureului Nr. 7

„Compagnie Generale Transatlantique”

Linia Franceză

Linie regulată directă
de vapoare repezi

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-ter 15

1108
Telefon: József 14—97

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai bune stoffe de
primăvară și vară în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din
care se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquette și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisuri și „Raglam”, care
se află totdeauna în deposit bogat.
Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile croitorului cea mai nouă.

723

La războiu 500.000 de Români

au ieșit în calea morții, iar la noi
cu 500.000 cor.

îți iasă uorocul cu trocul în cale la tragerea cea mai apropiată ce va fi
în **25 August** a. c.

dacă îl aștepti și îi deschizi ușă ca să intre, cumpărând cel puțin
un loz dela Banca Hipotecară Ungară, care îl vindem de prezent pe
36 de rate lunare de câte 630 Coroane.

Două lozuri împerechiate, adică unul dela Banca Hipotecară Ungară
și unul dela Prima Cassă de păstrare Pestană din patrie, împreună cu
40 de rate lunare de câte 10 Coroane.

Căștigurile principale: Coroane 1,000.000, 500.000, 400.000,
300.000, 2 de 200.000, 2 de 100.000,
2 de 75.000, 50.000, 10.000, etc. etc.

Nici un risc!

Tot lozul câștigă!

Tragerile se țin în fața unei comisiuni supravegiate din partea statului și
sunt publice. Ele au loc la 5 și 25 Februarie, 25 Aprilie, 5 și 25 Iunie,
25 August, 5 și 25 Octomvrie și 27 Decemvrie a fiecărui an. Cu ocaziunea
tragerei din Decemvrie se sortează câștigul cel mai mare de pe lume de

Cor. 1,000.000

Lozurile acestea nu-și perd valoarea ca lozurile loteriei de stat, ci
joacă în continuu până la finea tuturor tragerilor, astfel că un loz în caz de
noroc se poate trage și de mai multe ori. Cel puțin odată însă trebuie să
se tragă cu câștig fiecare loz

După primirea ratei prime imediat estradăm cumpărătorului Lista
legală de rate, care conține Seria, Numărul și Litera lozurilor cumpărate.
Observăm la acest loc, că deja după achitarea ratei prime dreptul de
joc și de câștig este exclusiv al cumpărătorului. Pentru asignarea ratelor
următoare frimitem cumpărătorilor cecuri postale, cruțând astfel portul.

Vă recomandăm cu toată căldura a cumpăra cel puțin unul sau două
din lozurile acestea, căci după terminarea războiului la tot cazul li se va
urca prețul repede și nu vom mai fi în stare alie putea vinde sub condițiuni
așa de favorabile ca în prezent.

Nu lăsați norocul să Vă treacă pe sub nas, profitați de ocaziune
și întindeți mâna după el, căci nu puteți ști din ce tufă sare iepurile!

Lozurile acestea sunt garantate și din partea visteriei statului, ele se
primesc ca cauciune oriunde, se pot lombarda (zălogi), etc., cu un cuvânt
sunt celea mai bune lozuri de pe suprafața pământului, concentrate
fiind în ele toate calitățile necesare și dorite.

Adaptând cu plăcere comenziile onorabilor cetitori semnăm, cu deosebită stimă:

Ústredná banka úc. spol.
BUDAPEST, Váczl-körút 31.

1149

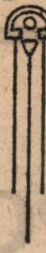
ANDREAS PAKSA

turnătorie de metal și artă
SIBIU

Str. Margarethen 18

...

Livrare promptă și lucru
solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot
felul de greutăți (măsură), pompe
pentru bere, pipe pentru buși
de vin, mașini pentru stropirea
villor, clopotele pentru vite,
pisăluguri din aramă, părți întregitoare
la orice fel de mașini, precum și tot felul
de lucrări, ce se țin de aceasta branșă.

Hagerbräu

FRAȚII HAGER
= Bererie în Sibiu =

recomandă escelentele și durabilele
Beri pentru export

Bere albă Lager
și
Bere Bock

...

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

1078